

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ 446/V/2009

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 15^η Μαΐου 2009, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:30, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Αριστομένης Κομισόπουλος

Μέλη: Ιωάννης Σαμέλης,
Δημήτριος Γιαννέλης, και
Ελίζα Αλεξανδρίδου.

Γραμματέας: Παρασκευή Α. Ζαχαριά, λόγω κωλύματος της Τακτικής Γραμματέως Όλγας-Ανίτας Ραφτοπούλου

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού – Τμήμα Α΄, αν και προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της από 16.2.2009 (αριθ. ημ. πρωτ. 1437) **Προηγούμενη γνωστοποίηση** σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, της συγκέντρωσης των εταιρειών Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε και Χαλυβουργική Α.Ε για τη δημιουργία κοινής επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 5 του ως άνω νόμου.

Στη συνεδρίαση είχαν νομίμως κλητευθεί και παρίσταντο οι γνωστοποιούσες εταιρείες: (α) για τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (εφεξής “ΔΕΗ.”), οι ειδικοί πληρεξούσιοι, αντιπρόσωποι και αντίκλητοι του Παναγιώτη Αθανασόπουλου του Ιωάννη, Πρόεδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΔΕΗ κ.κ. Ανάργυρος Οικόνου, Αλεξάνδρα Μικρούλεα, Δημήτριος Ριζιώτης και Ασημίνα Μπιστόλα, (β) για τη «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε» (εφεξής “ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ”), οι ειδικοί πληρεξούσιοι, αντιπρόσωποι και αντίκλητοι του νομίμου εκπροσώπου της Γεωργίου Σκινδήλια κ.κ. Θωμάς Λαμνίδης και Νικόλαος Πίτσας.

Επίσης, κατά την ακροαματική διαδικασία επί της άνω υπόθεσης, προσήλθε και παρέστη ως εκπρόσωπος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (εφεξής Ρ.Α.Ε.) που είχε προσκληθεί (αρ. πρωτ. οικ 502/8.5.2009) σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ο Κυριάκος Βλάχος, Μέλος της Ρ.Α.Ε.

Η συζήτηση της ανωτέρω υπόθεσης συνεχίστηκε σε συνεδρίαση της Επιτροπής την 28^η Μαΐου 2009 (ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30), οπότε και ολοκληρώθηκε. Οι παραπάνω συνεδριάσεις έλαβαν χώρα στην ως άνω αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτιρίου των Γραφείων της Ε.Α..

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β΄/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Στη συζήτηση συμμετείχε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.) ο Γενικός Εισηγητής, Ιωάννης Μιχαήλ ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την με αρ. πρωτ. 3070/13.4.2009 γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και **πρότεινε** στην Επιτροπή Ανταγωνισμού όπως εγκρίνει την συγκέντρωση υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) η ΔΕΗ δεν επιτρέπεται να αποκτήσει μερίδιο άνω του 49% στην κοινή εταιρεία, και β) η κοινή εταιρεία οφείλει να ενημερώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για κάθε τροποποίηση στη μετοχική της σύνθεση.

Κατόπιν η Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τμήμα Α΄ συνήλθε σε συνεδρίαση διασκέψεως την 29^η/5/2009, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:30 και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση της Γ.Δ.Α., τα υπεβληθέντα υπομνήματα των μερών και τα όσα προφορικώς ανέπτυξαν αυτά.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. 1. Η εταιρεία Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε (εφεξής «ΔΕΗ») και η ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «Χαλυβουργική») γνωστοποίησαν στην Υπηρεσία μας, (ημ αρ. πρωτ. 1437/16.02.2009) σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, τη δημιουργία λειτουργικά αυτόνομης κοινής επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 5 του ίδιου νόμου. Οι δύο επιχειρήσεις ξεκίνησαν τις διαπραγματεύσεις τους για τη δημιουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις της Χαλυβουργικής στην Ελευσίνα με το από 16.04.2008 μνημόνιο αμοιβαίας συνεργασίας, και κατανόησης το οποίο συνάφθηκε μεταξύ αυτών και γνωστοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας (ημ. αρ. πρωτ 2975/2.5.2008). Τα γνωστοποιούντα μέρη από κοινού και ο καθένας ξεχωριστά έχοντας ολοκληρώσει τη διερεύνηση της δυνατότητας και σκοπιμότητας εγκατάστασης και λειτουργίας του σταθμού και έχοντας εκπονήσει μελέτη σκοπιμότητας, όπως προβλέπεται στο προαναφερθέν μνημόνιο αμοιβαίας συνεργασίας και κατανόησης, υπέγραψαν την 12^η Φεβρουαρίου 2009 Συμφωνητικό Μετόχων, και συνέταξαν Σχέδιο Καταστατικού, όπου εξειδικεύουν και ορίζουν λεπτομερώς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις τους καθώς και τα αντίστοιχα δικαιώματα τους σχετικά με τη σχεδίαση, χρηματοδότηση, υλοποίηση, λειτουργία, διαχείριση και συντήρηση του Έργου.

Όπως αναφέρουν οι γνωστοποιούσες εταιρείες, η υπαγωγή και συνεπώς η γνωστοποίηση της συγκεκριμένης πράξης σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, δεν θεωρείται κοινοτικών διαστάσεων. Η γνωστοποιούμενη πράξη δεν έχει κοινοτικό χαρακτήρα λόγω μη κάλυψης των σχετικών κατωφλίων στους κύκλους εργασιών των συμμετεχουσών εταιρειών που προβλέπει ο Κοινοτικός Κανονισμός περί συγκεντρώσεων (139/2004). Επομένως, η εν λόγω συγκέντρωση δεν έχει γνωστοποιηθεί ούτε και πρόκειται να γνωστοποιηθεί σε άλλα κράτη της Κοινότητας.

Βάσει του άρθρου 4β, παρ. 6 του ν. 703/77, όπως ισχύει και της με αριθ. 185/III/2001 Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα μέρη τα οποία προέβησαν στη γνωστοποίηση της εν λόγω συγκέντρωσης δημοσίευσαν τη γνωστοποιηθείσα πράξη στην οικονομική εφημερίδα «ΕΞΠΡΕΣ» (αριθμός φύλλου 13.751 της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2009) και

προσκόμισαν νόμιμο παράβολο των 1.050 ευρώ (ΣΤ 61153370 και ΣΤ 61153371 /16.2.2009 ΔΟΥ ΙΣΤ ΑΘΗΝΩΝ).

Από την εξέταση του φακέλου της υπόθεσης, η Υπηρεσία διαπίστωσε ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει. Ειδικότερα, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών εταιρειών υπερβαίνει τα 150.000.000 ευρώ, κατά τη διάρκεια της τελευταίας οικονομικής χρήσης (2007), ενώ για την ίδια χρήση ο εθνικός κύκλος εργασιών για κάθε μία επιχείρηση (ΔΕΗ και Χαλυβουργική) υπερβαίνει τα 15.000.000 ευρώ.

2. Το Μνημόνιο Συνεργασίας των συμμετεχουσών εταιρειών άρχεται στη βάση [...]

II. ΤΟ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΜΕΤΟΧΩΝ & ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

1. Το συμφωνητικό μετόχων

Το Συμφωνητικό Μετόχων μεταξύ της εταιρείας «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ» και της «ΔΕΗ», συνήφθη την Πέμπτη, 12 Φεβρουαρίου 2009 (εφεξής καλούμενη ως η “Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος”).

[...]

Ο σκοπός του Συμφωνητικού Μετόχων είναι να θέσει το γενικό πλαίσιο των όρων συνεργασίας των Συμβαλλομένων αναφορικά με την Εταιρεία που θα ιδρύσουν από κοινού και η οποία θα αναλάβει την σχεδίαση, χρηματοδότηση, υλοποίηση, λειτουργία, διαχείριση και συντήρηση του Έργου.

[...]

Η ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ θα κατέχει ποσοστό 51% (πενήντα ένα τοις εκατό) του κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου και η Δ.Ε.Η. 49% (σαράντα εννέα τοις εκατό), άμεσα ή μέσω οποιασδήποτε από τις θυγατρικές τους.

[...]

2. Το σχέδιο καταστατικού

Κατά το προσκομηθέν σχέδιο καταστατικού σκοπός της υπό ίδρυση εταιρείας θα είναι:

[...]

III. ΤΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑ ΜΕΡΗ

A. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

Η ΔΕΗ, η οποία εδρεύει στην Αθήνα, αποτελεί μια κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία κατά τους όρους και τους κανόνες του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ Α' 286), όπως ισχύει, δραστηριοποιείται στην παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΔΕΗ έχει στην κυριότητα της τα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενώ μέχρι προσφάτως ήταν και η διαχειρίστρια του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Σκοπός της ΔΕΗ, σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. 333/2000 (ΦΕΚ Α' 278), με το οποίο εγκρίθηκε το Καταστατικό της εταιρείας, είναι:

α) Η άσκηση εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας στον τομέα της ενέργειας, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στη δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνονται ενδεικτικά:

1. Η άσκηση εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, στην Ελλάδα και το εξωτερικό,
2. Η μελέτη, η επίβλεψη, η κατασκευή, η εκμετάλλευση, η συντήρηση και η λειτουργία εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όπως και δικτύων μεταφοράς και διανομής ,
3. Η προμήθεια καθώς και η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας,
4. Η εξόρυξη, η παραγωγή και η προμήθεια ενεργειακών πρώτων υλών,
5. Η ανάθεση με σύμβαση κάθε τέτοιου έργου σε τρίτους.

β) Η άσκηση εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, η παροχή υπηρεσιών προς τρίτους σε θέματα μελέτης, διαχείρισης και επίβλεψης έργων και η παροχή υπηρεσιών οργάνωσης και πληροφορικής προς τρίτες επιχειρήσεις, καθώς και η εκμετάλλευση κάθε είδους περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

γ) Η ίδρυση εταιρειών, η συμμετοχή σε κοινοπραξίες καθώς και η απόκτηση μετοχών άλλων εταιρειών, ελληνικών ή ξένων και εν γένει η συμμετοχή σε επιχειρήσεις που έχουν σκοπό παρεμφερή με αυτούς που περιγράφονται στα ως άνω στοιχεία (α) και (β) ή των οποίων η δραστηριότητα συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τους σκοπούς της Εταιρείας ή που έχουν ως σκοπό την αξιοποίηση της περιουσίας, κινητής ή ακίνητης της Εταιρείας και την εκμετάλλευση των πόρων της.

Οι άμεσες θυγατρικές της ΔΕΗ, στις οποίες κατέχει το 100% του μετοχικού του κεφαλαίου είναι οι ακόλουθες:

- ΔΕΗ Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες)
- ΔΕΗ Ρόδος Α.Ε. (Μελέτη, κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής)
- ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. (Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές)

Τον Ιούνιο 2006, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της θυγατρικής εταιρείας ΔΕΗ Ρόδος Α.Ε. αποφάσισε την λύση και υπαγωγή της σε καθεστώς εκκαθάρισης από 1 Ιουλίου 2006, σύμφωνα με το εθνικό εμπορικό δίκαιο. Η διαδικασία εκκαθάρισης δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. έχει τις εξής κατά 100% θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΔΕΗ.

- 1.Αρκαδικός Ήλιος 1 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- 2.Αρκαδικός Ήλιος 2 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- 3.Αρκαδικός Ήλιος 3 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- 4.Αιτωλικός Ήλιος 1 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- 5.Αιτωλικός Ήλιος 2 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

6. Ηλιακά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας 1 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

7. Ηλιακά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας 2 Α.Ε. 100% που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Οι συγγενείς επιχειρήσεις του Ομίλου και της ΔΕΗ κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2008 και την 31 Δεκεμβρίου 2007 είχαν ως εξής:

1. ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε. - Μεταλλουργική Εταιρεία (συμμετοχή ΔΕΗ κατά 28,56%)
2. SENCAP Α.Ε. (συμμετοχή ΔΕΗ 50%)
3. ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. (συμμετοχή ΔΕΗ κατά 49%)
4. ΔΕΗ Ανανεώσιμες ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
5. ΔΕΗ Ανανεώσιμες ΤΕΡΙΜΑ Ενεργειακή Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
6. ΔΕΗ Ανανεώσιμες ΔΙΕΚΑΤ Ενέργεια Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
7. ΔΕΗ Ανανεώσιμες ΜΕΚ Ενεργειακή Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
8. ΔΕΗ Ανανεώσιμες ΕΛΤΕΒ ΑΕΙΦΟΡΟΣ Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
9. ΔΕΗ Ανανεώσιμες EDF EN GREECE Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
10. ΕΕΜ ΒΟΙΩΤΙΑ Α.Ε. 1 46,60% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
11. Good Works Κτηματική & Αναπτυξιακή Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
12. ΩΡΙΩΝ Ενεργειακή Α.Ε. 2 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
13. ΑΣΤΡΑΙΟΣ Ενεργειακή Α.Ε. 2 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
14. ΦΟΙΒΗ Ενεργειακή Α.Ε. 2 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
15. ΙΑΠΕΤΟΣ Ενεργειακή Α.Ε. 2 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
16. Αιολικό Πάρκο ΛΟΥΚΟ Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
17. Αιολικό Πάρκο ΜΠΑΜΠΟ ΒΙΓΛΙΕΣ Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
18. Αιολικό Πάρκο ΛΕΥΚΙΒΑΡΙ Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
19. Αιολικό Πάρκο ΑΓΙΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
20. Αιολικό Πάρκο ΚΙΛΙΖΑ Α.Ε. 49,00% Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Η ΕΕΝ ΒΟΙΩΤΙΑ Α.Ε. ενοποιείται από τη συγγενή επιχείρηση ΔΕΗ Ανανεώσιμες EDF EN GREECE Α.Ε., καθόσον συμμετέχει με ποσοστό 95% στο μετοχικό της κεφάλαιο. Οι εταιρείες ΩΡΙΩΝ Ενεργειακή Α.Ε., ΑΣΤΡΑΙΟΣ Ενεργειακή Α.Ε., ΦΟΙΒΗ Ενεργειακή Α.Ε. και ΙΑΠΕΤΟΣ Ενεργειακή Α.Ε. ενοποιούνται από τη συγγενή επιχείρηση Good Works Κτηματική & Αναπτυξιακή Α.Ε., καθόσον συμμετέχει με ποσοστό 100% στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

Το 2006, η ΔΕΗ μαζί με την Contour Global LLP, δημιούργησαν μια Εταιρεία Συμμετοχών με την επωνυμία SENCAP Α.Ε. ("SENCAP"), στην οποία συμμετείχαν με ποσοστό 50% έκαστη, με αντικείμενο την κυριότητα, επενδύσεις, λειτουργία, ανάπτυξη και διαχείριση έργων του ενεργειακού τομέα. Σύμφωνα με τη Συμφωνία Μετόχων της Εταιρείας Συμμετοχών, κάθε εταίρος θα καταβάλλει ποσό έως Ευρώ 300 εκατ. μέσα στα επόμενα 5 έτη έτσι ώστε η SENCAP να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει τις επενδυτικές της δραστηριότητες.

Μία εκ των θυγατρικών της ΔΕΗ, η ΔΕΗ Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. είχε ιδρύσει με την WIND S.p.A. την εταιρεία WIND-PPC Holdings N.V, η οποία με τη σειρά της ήταν ο μοναδικός μέτοχος της «Tellas Α.Ε. Τηλεπικοινωνιών» («Tellas»), επιχείρηση η οποία εντός του 2003 εισήλθε στην αγορά της σταθερής και σταθερής ασύρματης τηλεφωνίας καθώς και στην αγορά υπηρεσιών πολυμέσων και Internet στην Ελλάδα. Στις 31 Ιουλίου 2007, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ απεδέχθη την προσφορά της Weather Investments S.p.A. (η μητρική εταιρεία της WIND S.p.A.) για την πώληση της έμμεσης συμμετοχής της στην Tellas.

Η μετοχική σύνθεση της ΔΕΗ στις 11.2.2009 έχει ως εξής: Ελληνικό Δημόσιο 51,12%, Ευρύ επενδυτικό κοινό & θεσμικοί επενδυτές 45,07% και ΟΑΠ-ΔΕΗ 3,81%.

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ αποτελείται από 232.000.000 κοινές μετοχές. Η εταιρεία δε γνωρίζει να υπάρχουν μέτοχοι, πλην του Ελληνικού Δημοσίου του ΟΑΠ -ΔΕΗ, της EUROPACIFIC GROWTH FUND RE CAPITAL RESEARCH, οι οποίοι να κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 3% του μετοχικού της κεφαλαίου. Τα μέλη του Δ.Σ. της ΔΕΗ κατείχαν την 31.12.2007 ποσοστό 0,00001% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Ο κύκλος εργασιών του ομίλου ΔΕΗ στην παγκόσμια αγορά της χρήσης από 1^η Ιανουαρίου 2007 έως 31 Δεκεμβρίου 2007 ανήλθε στα € **5.154.168.000**. Ο κύκλος εργασιών στην εθνική αγορά συμπίπτει με τον παγκόσμιο διότι η εταιρία δεν ασκεί παραγωγική δραστηριότητα σε άλλες χώρες.

B. ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.

Η ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ δραστηριοποιείται στον κλάδο της χαλυβουργίας και κυρίως στους τομείς της παραγωγής και εμπορίας προϊόντων χάλυβα. Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Καταστατικού της, ο σκοπός της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ είναι:

1. Το εμπόριο και η βιομηχανία παντός είδους μετάλλων και προϊόντων εν γένει εξ αυτών,
2. Η κατασκευή χώρων επαγγελματικής κατάρτισης, πάσης μορφής κτηριακών εγκαταστάσεων, έργων υποδομής και τεχνικών γενικά έργων ως και η εκμετάλλευση αυτών,
3. Η ανάληψη της αντιπροσωπείας ή πρακτορεύσεως οποιουδήποτε οίκου του εσωτερικού ή του εξωτερικού και η εν γένει σε οποιαδήποτε μορφή εμπορική συνεργασία μετά τοιούτων οίκων και
4. Κάθε άλλη συναφής πράξη ή επιχείρηση.

Η ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ είναι μια ανεξάρτητη και αυτόνομη εταιρεία, η οποία δεν ανήκει σε κάποιο όμιλο και δεν έχει καμιά θυγατρική, συγγενή ή συνδεδεμένη επιχείρηση ή εταιρεία. Ως εκ τούτου, στην παρούσα συγκέντρωση δεν εμπλέκεται άλλη εταιρεία που ανήκει στην ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ. Κανένα μέλος των οργάνων εποπτείας της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ δεν είναι συγχρόνως μέλος των οργάνων διοίκησης άλλης επιχείρησης που ασκεί δραστηριότητες σε σχετικές ή επηρεαζόμενες αγορές. Τέλος, κατά την τελευταία τριετία η ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ δεν έχει προβεί σε εξαγορές επιχειρήσεων, που ασκούν δραστηριότητες σε σχετικές ή επηρεαζόμενες αγορές.

Για την εταιρική χρήση 1.1.07 έως 31.12.07 ο κύκλος εργασιών της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ στην ελληνική αγορά ανήλθε σε €[...], στο οποίο πρέπει να προστεθεί το ποσό των €[...] για πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και ακρήστου υλικού. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω εταιρικής χρήσης οι συνολικές πωλήσεις προϊόντων από τη ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ σε χώρες του

εξωτερικού ανήλθαν σε €[...]. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ για την εταιρική χρήση 1.1.07 έως 31.12.07 ανήλθε σε **€267.504.580,05**.

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ, κατά την 17.10.2007, ανέρχεται στο ποσό των €254.000.000 και διαιρείται σε 5.080.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €50 η κάθε μία.

Η Μετοχική σύνθεση της Χαλυβουργικής έχει ως εξής: Solva Corporation με 585.414 μετοχές και 11.52%, Afrima Establishment με 699.527 μετοχές και 13.77%, Eltrol Anstalt με 699.527 μετοχές και 13.77%, Parula Shipping S.A με 1.647.800 μετοχές και 32.44%, Akron Corporation με 127.940 μετοχές και 2.52%, Κ. Π. Α. με 86.028 μετοχές και 1.69%, Γ. Κ. Α. με 25.680 μετοχές και 0,51%, Π. Κ. Α. με 25.680 μετοχές και 0,51%, Sea Island με 149.800 μετοχές και 2.95%, Light Blue Shipping με 481.320 μετοχές και 9,47%, Sky Ocean Shipping με 551.284 μετοχές και 10,85%.

IV. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A. Η εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την οδηγία 96/92/ΕΚ πραγματοποιήθηκε με την ψήφιση του Νόμου 2773/1999, ο οποίος αποτελεί το νόμο πλαίσιο για την απελευθέρωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ο νόμος συμπληρώνεται από τους κώδικες και κανονισμούς που εκδόθηκαν με τη μορφή υπουργικών αποφάσεων για να ρυθμίσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του. Αν και ο νόμος έθεσε τις βάσεις για τη λειτουργία μιας ελεύθερης και ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, στην πράξη δεν σημειώθηκε ουσιαστική πρόοδος. Η αδυναμία προσέλκυσης νέων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας οδήγησε στην τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του από τον νόμο 3175/2003, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που εμφανίστηκαν και να καταστεί ελκυστική η είσοδος νέων επιχειρήσεων στην αγορά. Η μη πλήρης ενσωμάτωση των ρυθμίσεων της Οδηγίας 2003/54 στο εθνικό δίκαιο, οδήγησε (Αύγουστος 2005) σε νέες συμπληρώσεις και τροποποιήσεις της νομοθεσίας που ολοκλήρωσαν το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Εκτός, όμως, από το νόμο περί απελευθέρωσης το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τις προϋποθέσεις άσκησης ενεργειακών δραστηριοτήτων με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

B. Ο Νόμος 2773/1999 περί «Απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις» ξεκίνησε να ισχύει από την 19^η Φεβρουαρίου 2001 και τέθηκε σε εφαρμογή για την εναρμόνιση του Ελληνικού θεσμικού πλαισίου με το αντίστοιχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ρυθμίσεις του νόμου αφορούν:

1. Τη θέσπιση ανεξάρτητης διοικητικής αρχής (ΡΑΕ) που ασκεί εποπτικό ρόλο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,
2. Τη σύσταση διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε., ΔΕΣΜΗΕ) και την παραχώρηση του δικαιώματος διαχείρισης του συστήματος, το οποίο, όμως, παραμένει ιδιοκτησία της ΔΕΗ,
3. Τις διαδικασίες χορήγησης άδειας παραγωγής ή / και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας,

4. Την παροχή του δικαιώματος στη ΔΕΗ να διαχειρίζεται το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο παραμένει η μοναδική ιδιοκτήτρια,
5. Την εξειδίκευση της λειτουργίας της αγοράς από τους κώδικες συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας και διαχείρισης του δικτύου,
6. Τη διάκριση των πελατών που αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες ανάλογα με το δικαίωμα να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτές εκτός της ΔΕΗ,
7. Τη δυνατότητα επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας σε όσους πελάτες καταναλώνουν περισσότερες από 100 GWh ανά έτος (περίπου το 34% της συνολικής αγοράς), αλλά και σε όσους αναγνωρίζονται ως επιλέγοντες πελάτες με απόφαση της ρυθμιστικής αρχής,
8. Την αποκλειστικότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε μη επιλέγοντες πελάτες από τη ΔΕΗ,
9. Το λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΔΕΗ,
10. Τον ορισμό της ΔΕΗ ως προμηθευτή «τελευταίου καταφυγίου», δηλαδή ως προμηθευτή που έχει την υποχρέωση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στους επιλέγοντες πελάτες, ακόμη κι αν αυτοί έχουν συμβάσεις προμήθειας με άλλους προμηθευτές,
11. Τη μετατροπή της ΔΕΗ σε ανώνυμη εταιρεία.

Γ. Ο Νόμος 3175/2003 περί «Αξιοποίησης του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανσης και άλλες διατάξεις» περιλαμβάνει (άρθρο 23) ορισμένες τροποποιήσεις του Ν.2773/1999 με τις οποίες προωθείται η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και η υλοποίηση των επενδυτικών προγραμμάτων των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων που είχαν λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Οι ρυθμίσεις του νόμου οδήγησαν σε μερική εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 54/2003/ΕΚ ενώ, συγχρόνως, η εφαρμογή του νόμου απαιτούσε την αναμόρφωση των κωδίκων και κανονισμών που είχαν εκδοθεί από τη ΡΑΕ με βάση την προηγούμενη νομοθεσία.

Με το συγκεκριμένο νόμο καθιερώνεται η διαδικασία διαγωνισμών για τη σύναψη συμβάσεων ισχύος, αρχικά μόνο με τους νέους ιδιώτες παραγωγούς, προκειμένου να εισέλθουν στην αγορά και να εξασφαλιστεί η αύξηση του παραγωγικού δυναμικού που απαιτείται για την κάλυψη της προβλεπόμενης αυξημένης ζήτησης. Επίσης, δίνονται κίνητρα για τη δραστηριοποίηση νέων προμηθευτών καθώς επιτρέπεται η συμμετοχή προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας που δεν έχουν στην κυριότητά τους παραγωγικό δυναμικό. Με τον εν λόγω νόμο, δημιουργείται χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, στην οποία περιλαμβάνεται η υποχρεωτική αγορά επόμενης ημέρας (day ahead market), όπου συναλλάσσονται κάθε ώρα της ημέρας οι φορείς της αγοράς (παραγωγοί, εισαγωγείς, προμηθευτές, επιλέγοντες πελάτες). Τέλος, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ταχύτερης απελευθέρωσης της αγοράς φυσικού αερίου, καθώς δίνεται η δυνατότητα στους κατόχους άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας να επιλέγουν προμηθευτή φυσικού αερίου. Πιο αναλυτικά, οι ρυθμίσεις που εισήγαγε ο ν.3175/2003 είναι οι εξής:

1. Από την 1/7/2004, με εξαίρεση τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, όλοι οι καταναλωτές ορίζονται Επιλέγοντες Πελάτες, εκτός από εκείνους που προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια αποκλειστικά για οικιακή χρήση. Σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή το (θεωρητικό) ποσοστό

ανοίγματος της αγοράς διευρύνεται σε 65% (έναντι 34% με την παλαιότερη ρύθμιση), που αντιστοιχεί στο ποσοστό των καταναλωτών εκτός των οικιακών. Από την 1/7/2007, με εξαίρεση τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, όλοι οι καταναλωτές ορίζονται Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Ο ΔΕΣΜΗΕ αποκτά περισσότερες αρμοδιότητες καθώς μπορεί πλέον να δραστηριοποιείται εκτός από διαχειριστής και ως λειτουργός της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα ο ΔΕΣΜΗΕ είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό των ροών ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα, την κατανομή των φορτίων στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, την εκκαθάριση των συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας και τη διευθέτηση των αποκλίσεων παραγωγής – ζήτησης. Επίσης, μπορεί να συνάπτει συμβάσεις αγοράς ή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας μόνον εφόσον απαιτείται για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών και τις ανάγκες εξισορρόπησης της παραγωγής – ζήτησης κατά τη λειτουργία του συστήματος, καθώς και συμβάσεις ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να διασφαλίζεται μακροχρόνια η διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και επαρκών περιθωρίων εφεδρείας ισχύος.

3. Η κάλυψη της επάρκειας ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτυγχάνεται από τον ΔΕΣΜΗΕ μέσω της παροχής αδειών σε νέους παραγωγούς ή μέσω διαγωνισμών που προκηρύσσει και αφορούν το σύνολο της χώρας.

4. Με βάση τις συμβάσεις ισχύος οι παραγωγοί υποχρεούνται έναντι ανταλλάγματος να παρέχουν σε μελλοντικό χρόνο διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ισχύος νέων μονάδων παραγωγής για ορισμένο μέγεθος ισχύος και ορισμένο χρονικό διάστημα. Για την πρώτη εφαρμογή της ρύθμισης αυτής το ανώτατο μέγεθος των συμβάσεων ισχύος παραγωγής ορίζεται σε 900MW και αφορά ισχύ που εντάσσεται στο σύστημα έως την 1/7/2007, αποκλειστικά από νέους παραγωγούς. Η ισχύς αυτή μπορεί να επαυξηθεί κατά 400MW και η ΔΕΗ μπορεί να συμμετέχει στο διαγωνισμό για να διεκδικήσει συμβάσεις μέχρι το 50% της επαύξησης, δηλαδή μέχρι 200MW. Στους διαγωνισμούς που διενεργεί ο ΔΕΣΜΗΕ για μονάδες που εντάσσονται στο σύστημα μετά την 1/7/2007, η ΔΕΗ μπορεί να συμμετέχει ισότιμα. Επιπλέον, χορηγείται άδεια στη ΔΕΗ για την ανανέωση και αντικατάσταση του δυναμικού παλαιών μονάδων συνολικής ισχύος μέχρι 1.600 MW. Οι παλαιές μονάδες μετά την αντικατάστασή τους παραμένουν σε ψυχρή εφεδρεία και διαχειρίζονται από τον ΔΕΣΜΗΕ.

5. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και, όσον αφορά τη ΔΕΗ, και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

6. Η άδεια προμήθειας χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, σε υποψήφιους προμηθευτές που εδρεύουν σε κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν στην κυριότητά τους επαρκές δυναμικό παραγωγής ή μακροχρόνιες εγγυήσεις εξασφάλισης διαθεσιμότητας ισχύος από επαρκές παραγωγικό δυναμικό εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την αναγκαία χρηματοοικονομική ευρωστία και φερεγγυότητα. Η ρύθμιση αυτή σε συνδυασμό με την προηγούμενη αναμένεται να ευνοήσει την κινητικότητα στο χώρο του χονδρεμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας.

7. Η ΔΕΗ παραμένει ο προμηθευτής «τελευταίου καταφυγίου» καθώς, μετά από αίτηση Επιλέγοντα Πελάτη άλλου προμηθευτή, υποχρεούται να του προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια, με όρους που δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών.

8. Από 1/7/2005 οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι καταναλώνουν άνω των 25 εκατ. κ.μ. φυσικού αερίου ετησίως καθώς και οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μπορούν να εισάγουν, να προμηθεύονται από τη Δημόσια Επιχείρηση Παροχής Αερίου (ΔΕΠΑ) ή από τρίτους φυσικό αέριο για δική τους αποκλειστικά χρήση (άρθρο 24 Ν.3175/2003).

Δ. Ο ν. 3175/2003 δεν εναρμόνισε πλήρως το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο με την Οδηγία 2003/54/ΕΚ. Το πρόβλημα της ελλιπούς ενσωμάτωσης της κοινοτικής οδηγίας (που οδήγησε και σε παραπομπή της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο) αναμένεται να επιλύσει ο νόμος 3426/2005. Σύμφωνα με το νέο νόμο, όλοι οι οικιακοί καταναλωτές μπορούν ελεύθερα να επιλέγουν τον πάροχο τους. Τα βασικά σημεία του νέου νόμου, περιλαμβάνουν:

1. Την ενίσχυση του ρόλου της ΡΑΕ με τη συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων της και την ενσωμάτωση του άρθρου 23 της Οδηγίας 2003/54 στο εθνικό δίκαιο.

2. Τη χορήγηση αδειών παραγωγής στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, όπως προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας. Στο νέο νόμο προβλέπεται διαδικασία χορήγησης άδειας κατόπιν αιτήσεως στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, με εξαίρεση τα απομονωμένα μικροδίκτυα (δίκτυα με κατανάλωση μικρότερη των 500 GWh / έτος), για τα οποία έχει ζητηθεί παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας και στα οποία άδεια παραγωγής χορηγείται αποκλειστικά στη ΔΕΗ.

3. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του ΔΕΣΜΗΕ. Με τη νέα ρύθμιση του νόμου και βάσει των άρθρων 9 και 10 της Οδηγίας, ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ανάπτυξη και συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς. Επιπλέον, διευθετείται το ζήτημα του λειτουργικού διαχωρισμού του Διαχειριστή και διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του σε σχέση με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) και τη λήψη αποφάσεων όσον αφορά τους αναγκαίους πόρους για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του Συστήματος.

4. Τη συμπλήρωση του Κώδικα Προμήθειας σε πελάτες με την ενσωμάτωση σε αυτόν της υποχρέωσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, για παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία των καταναλωτών, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας.

Τέλος, το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο συμπληρώνεται από τους παρακάτω κώδικες και κανονισμούς που εξειδικεύουν την οργάνωση και λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας:

1. Κανονισμός Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας
2. Κώδικας Προμήθειας σε Πελάτες
3. Κανονισμός Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος
4. Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας
5. Κώδικας Διαχείρισης του Συστήματος
6. Χορήγηση Άδειας Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης του Συστήματος

7. Έγκριση της Σύμβασης Παραχώρησης Ελέγχου του Συστήματος

Καταλυτικής σημασίας για τη λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι οι ρυθμίσεις που εισάγουν οι κώδικες διαχείρισης του συστήματος και συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας που με υπουργική απόφαση πήραν ενιαία μορφή (Μάιος 2005). Ο ενιαίος Κώδικας Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (εφεξής ΚΔΣ&ΣΗΕ) αποτελεί το σύνολο των κανόνων που καθορίζουν το πλαίσιο βάσει του οποίου ο ανεξάρτητος Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς αφενός σχεδιάζει, λειτουργεί και αναπτύσσει το Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, αφετέρου λειτουργεί την ημερήσια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας..

Στόχοι του νέου ΚΔΣ&ΣΗΕ είναι αφενός η εισαγωγή διαφανών κανόνων λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που επιτρέπουν τον υπολογισμό και τη διαμόρφωση αξιόπιστων τιμών για τα πρωτογενή και δευτερογενή προϊόντα και υπηρεσίες που συναλλάσσονται στην αγορά αυτή, οι οποίες αντικατοπτρίζουν διακριτά το πραγματικό κόστος παροχής των προϊόντων αυτών, και αφετέρου η διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης προμηθευτών, παραγωγών, και πελατών στα φυσικά μονοπώλια του Συστήματος μεταφοράς και Δικτύου διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας με τους ίδιους όρους και ίδιο κόστος. Κατά τις διατάξεις του ΚΔΣ&ΣΗΕ δύνανται να δραστηριοποιηθούν και να συμμετέχουν στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό, οι Ανεξάρτητοι Παραγωγοί οι οποίοι μπορούν να εγχέουν στο Σύστημα την ενέργεια που παράγουν οι Μονάδες τους ή να εξάγουν ενέργεια μέσω των διασυνδέσεων, οι Προμηθευτές, οι οποίοι απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα και τροφοδοτούν τους τελικούς Πελάτες τους καθώς και διενεργούν εισαγωγές ή εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των διασυνδέσεων, και οι Αυτοπρομηθευόμενοι Πελάτες οι οποίοι μπορούν να προμηθεύονται από την ημερήσια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας την ενέργεια που καταναλώνουν οι ίδιοι.

Ε. Η ΡΑΕ συστήθηκε με το νόμο 2773/1999, ο οποίος τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του νόμου 2837/2000, είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή και έχει κυρίως γνωμοδοτικές και εισηγητικές αρμοδιότητες στον τομέα της ενέργειας. Δημιουργήθηκε στα πλαίσια της εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Κοινοτική Οδηγία 96/92 και συνδυάζεται με την πολιτική του εκσυγχρονισμού των ενεργειακών αγορών στην Ελλάδα.

Σκοπός της ΡΑΕ είναι να εξασφαλίσει με θεσμικό τρόπο συμβατό με τους μηχανισμούς της απελευθερωμένης αγοράς, τους μακροχρόνιους στρατηγικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Τέτοιοι στόχοι είναι η επαρκής, αξιόπιστη και ισότιμη τροφοδοσία όλων των καταναλωτών, η ασφάλεια τροφοδοσίας της χώρας, το περιβάλλον, η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι νέες τεχνολογίες, η αποτελεσματική χρήση και προμήθεια ενέργειας και η εξασφάλιση επαρκούς υποδομής για την ενέργεια. Η ΡΑΕ αναλαμβάνει επίσης διεθνείς συνεργασίες τόσο με τις χώρες των Βαλκανίων και της Ασίας, όσο και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ΡΑΕ λειτουργεί στο πλαίσιο βασικών στρατηγικών στόχων της ενεργειακής πολιτικής, όπως είναι η ασφάλεια και αξιοπιστία ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, η προστασία του περιβάλλοντος, στο πλαίσιο και των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας, με την επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού με στόχο

τη μείωση του κόστους ενέργειας για το σύνολο των χρηστών και καταναλωτών και τη διευκόλυνση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και απασχόλησης.

Η ΡΑΕ έχει σαν απώτερο στόχο να διευκολύνει τον ελεύθερο και υγιή ανταγωνισμό στην ενεργειακή αγορά με σκοπό να εξυπηρετηθεί σε τελευταία ανάλυση καλύτερα και οικονομικότερα ο καταναλωτής (ιδιώτης και επιχείρηση), αλλά και να επιζήσει, βρίσκοντας και νέες ευκαιρίες η μικρή και μεσαία επιχείρηση, η οποία είναι φορέας ανάπτυξης και απασχόλησης.

Στο παραπάνω πλαίσιο η ΡΑΕ σαν ανεξάρτητη αρχή αναλαμβάνει τους εξής ρόλους:

- α) Γνωμοδοτεί, εισηγείται μέτρα στον Υπουργό Ανάπτυξης,
- β) Ελέγχει την αγορά, τον ανταγωνισμό και τις τιμές
- γ) Διασφαλίζει τον καταναλωτή, το περιβάλλον και το δημόσιο συμφέρον
- δ) Επιβλέπει τη λειτουργία των συστημάτων προμήθειας ενέργειας
- ε) Πληροφορεί, αναλύει την πολιτική και στρατηγική στην ενέργεια,
- στ) Εισηγείται και παρακολουθεί τις κανονιστικές διατάξεις και αδειοδοτήσεις και καλλιεργεί διεθνείς σχέσεις και συνεργασίες

ΣΤ. Στην Ελλάδα σύμφωνα με το νόμο περί απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ν. 2773/99) την ευθύνη για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας έχει η εταιρεία «Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε» (εφεξής ΔΕΣΜΗΕ). Ο ΔΕΣΜΗΕ είναι μια εταιρεία που έχει διττό ρόλο. Ο πρώτος ρόλος είναι αυτός που ασκούσε η ΔΕΗ σε σχέση με το Σύστημα Μεταφοράς: φροντίζει να υπάρχει ανά πάσα στιγμή ισορροπία παραγωγής και κατανάλωσης και η ηλεκτρική ενέργεια να παρέχεται κατά τρόπο αξιόπιστο, ασφαλή και ποιοτικά αποδεκτό και ο δεύτερος ρόλος είναι να εκκαθαρίζει την αγορά, να λειτουργεί σαν ένα είδος χρηματιστηρίου που υπολογίζει κάθε ημέρα ποιός οφείλει σε ποιόν. Τονίζεται ότι ο ΔΕΣΜΗΕ δεν εμπορεύεται ηλεκτρική ενέργεια και ότι βασικές συναλλακτικές σχέσεις είναι διμερείς μεταξύ παραγωγών/προμηθευτών και των πελατών τους. Ο ΔΕΣΜΗΕ αποτελεί ανώνυμη εταιρεία που ανήκει κατά 51% στο δημόσιο και κατά 49% στις εταιρείες παραγωγής που υπάρχουν στην Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι η ΔΕΗ σήμερα κατέχει αυτό το 49% αλλά το ποσοστό της θα μειώνεται δίνοντας χώρο στους όποιους νέους παραγωγούς εμφανιστούν.

Σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας, ο ΔΕΣΜΗΕ έχει σαν σκοπό τη λειτουργία, την εκμετάλλευση, τη διασφάλιση της συντήρησης και τη μέριμνα για την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του Νόμου 2773/1999 σε ολόκληρη τη χώρα, καθώς και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα για να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, κατά τρόπο επαρκή, ασφαλή, οικονομικά αποδοτικό και αξιόπιστο. Στο πλαίσιο του ανωτέρω σκοπού η εταιρεία:

1. Παρέχει πρόσβαση στο Σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους νομίμως έχουν εξαιρεθεί από την υποχρέωση κατοχής τέτοιων αδειών και στους επιλέγοντες πελάτες,
2. Επιτρέπει τη σύνδεση με το Σύστημα στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) υπό την ιδιότητά της ως κύριας και Διαχειρίστριας του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας,

3. Προγραμματίζει και κατανέμει το φορτίο ηλεκτρικής ενέργειας στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, προσδιορίζει τη χρήση των διασυνδέσεων με άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και διευθετεί τις αποκλίσεις παραγωγής – ζήτησης μεταξύ των κατόχων άδειας παραγωγής ή προμήθειας σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας,
4. Λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζονται επαρκή περιθώρια εφεδρείας ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος από τους παραγωγούς, τους προμηθευτές, τον κύριο του Συστήματος και τον Διαχειριστή του Δικτύου,
5. Διαχειρίζεται τη ροή ενέργειας στο Σύστημα συνεκτιμώντας ανταλλαγές με άλλα συνδεδεμένα συστήματα,
6. Εξασφαλίζει την ασφάλεια, την αξιοπιστία και την αποδοτικότητα του Συστήματος και μεριμνά για να είναι διαθέσιμες οι αναγκαίες επικουρικές υπηρεσίες,
7. Προγραμματίζει την ανάπτυξη του Συστήματος και μεριμνά για τη διατήρηση ενός τεχνικά άρτιου, οικονομικά αποδεκτού και ολοκληρωμένου Συστήματος, εφαρμόζοντας κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, ώστε να αποφεύγονται οι διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και των κατηγοριών των χρηστών του Συστήματος,
8. Καταρτίζει και δημοσιεύει τουλάχιστον κάθε δύο έτη τακτικές προβλέψεις όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής και μεταφοράς που ενδέχεται να συνδεθεί με το Σύστημα, τις ανάγκες διασύνδεσης με άλλα Συστήματα ή Δίκτυα, τις δυνατότητες μεταφοράς και τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας. Οι προβλέψεις αυτές καλύπτουν την επόμενη πενταετία,
9. Συνάπτει συμβάσεις αγοράς ή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας μόνο εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών και στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος.

Τέλος, στα καθήκοντα του Διαχειριστή του Συστήματος είναι η υποστήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς και η ενημέρωση των ενδιαφερομένων μερών. Ο ΔΕΣΜΗΕ διενεργεί προβλέψεις για τις ανάγκες του συστήματος, σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, δημοσιεύει εκτιμήσεις, εισηγείται βελτιώσεις στους κανόνες της αγοράς και διαχείρισης του συστήματος και εξασφαλίζει τη διαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς και τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

V. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες.

A. Σχετική αγορά υπηρεσιών

Η ηλεκτρική ενέργεια μεταφέρεται από την παραγωγή στην τελική κατανάλωση διαμέσου καλωδίων τα οποία είναι υπέργεια ή υπόγεια. Στο σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

εκτός από τα καλώδια, περιλαμβάνεται όλος ο απαραίτητος υλικοτεχνικός εξοπλισμός (μετασχηματιστές, πυκνωτές, κ.λ.π), ο οποίος αποτελεί αλληλένδετο τμήμα του δικτύου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2773/1999, όπως ισχύει στην Ελλάδα διακρίνονται οι εξής τέσσερις κατηγορίες - δραστηριότητας ηλεκτρικής ενέργειας:

1. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς παραγωγής,
2. Η προμήθεια, δηλαδή η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες - τελικούς καταναλωτές, οι οποίοι διακρίνονται σε Επιλέγοντες και μη Επιλέγοντες,
3. Η μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Συστήματος Μεταφοράς υψηλής τάσης,
4. Η διανομή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Δικτύου Διανομής μέσης και χαμηλής τάσης.

Τονίζεται ότι τόσο η Επιτροπή Ανταγωνισμού (βλ. Αποφάσεις 339/V/2007 και 389/V/2008), όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (E.E COMP/M.3440 ENI/EDP/GDP, COMP/M.3696 E.ON/MOL, COMP/M.4180 GDF/SUEZ, COMP/M.2857 ECS/IEH, COMP/M.3075 ECS/Intercommunales COMP/M.3318 ECS/Sibelga, COMP M.3883 GDF/Centrica/SPE, COMP M.3729 EDF/AEM/EDISON) σε σχετικές αποφάσεις της που αφορούν τον κλάδο της ηλεκτρικής ενέργειας, έχουν οριοθετήσει αναλόγως τις σχετικές αγορές. Ειδικότερα, διακρίνονται οι ακόλουθες σχετικές αγορές: α) χονδρεμπορική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, β) αγορά επικουρικών υπηρεσιών, γ) μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, δ) διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και ε) λιανική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία μπορεί περαιτέρω να διακριθεί μεταξύ μεγάλων (πελάτες υψηλής και μεσαίας τάσης) και μικρών (πελάτες χαμηλής τάσης) πελατών. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η χονδρεμπορική αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (wholesale supply of electricity) καλύπτει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την εισαγωγή μέσω των διασυνδέσεων (interconnectors) για το σκοπό της μεταπώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στις επιχειρήσεις λιανικής εμπορίας (μεταπωλητές) ή σε μικρότερο βαθμό απευθείας στους μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες.

Επομένως, βάσει των ανωτέρω, ως σχετική αγορά στην υπό κρίση υπόθεση ορίζεται η αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (χονδρεμπορική αγορά), στην οποία δραστηριοποιείται η Δ.Ε.Η. και θα δραστηριοποιηθεί η υπό σύσταση κοινή επιχείρηση. Δευτερευόντως, εφόσον η υπό σύσταση κοινή επιχείρηση συμμετάσχει, όπως δηλώνεται από τα μέρη, στο σύστημα Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ), ως σχετική αγορά ορίζεται και η αγορά προμήθειας δηλαδή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες – τελικούς καταναλωτές οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως επιλέγοντες.

B. Επηρεαζόμενες αγορές υπηρεσιών

Σύμφωνα με τα γνωστοποιούντα μέρη, επηρεαζόμενη είναι η αγορά προμήθειας (λιανικής εμπορίας) ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς η αγορά αυτή βρίσκεται στο επόμενο στάδιο της «αξιακής» αλυσίδας, δύναται να διακριθεί μεταξύ μεγάλων (υψηλή και μέση τάση) και μικρών πελατών (χαμηλή τάση). Ειδικότερα, στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε βιομηχανικούς πελάτες υψηλής τάσης, η ΔΕΗ προμηθεύει τους πελάτες με ηλεκτρική ενέργεια και η Χαλυβουργική ως βιομηχανικός πελάτης, προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από υψηλή τάση. Σύμφωνα με τη θέση των μερών, η εν λόγω αγορά δεν επηρεάζεται από την υπό εξέταση συγκέντρωση. Αυτό οφείλεται σε δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος αφορά στο γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση δεν θα δραστηριοποιηθεί στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, επομένως δεν τίθεται ζήτημα επηρεαζόμενων αγορών. Επίσης, τονίζεται ότι υπό το υφιστάμενο

καθεστώς που επικρατεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τα τιμολόγια στην αγορά προμήθειας υψηλής τάσης είναι κρατικά ρυθμιζόμενα καθώς ο Υπουργός Ανάπτυξης καθορίζει την ανώτατη τιμή πώλησης.

Ως εκ τούτου, λόγω του τρόπου λειτουργίας της συγκεκριμένης αγοράς, μπορεί να συνάγεται ότι η τελευταία δεν επηρεάζεται κατά κανένα τρόπο από την υπό εξέταση συγκέντρωση.

Γ. Σχετική γεωγραφική αγορά υπηρεσιών

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές, οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.

Δεδομένων των πραγματικών και νομικών εμποδίων εισόδου που παρατηρούνται στη σχετική αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εκτιμάται ως σχετική γεωγραφική αγορά στην υπό κρίση υπόθεση το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

VI. ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ- ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ- ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

1. Δομή αγορών ηλεκτρικής ενέργειας

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2773/1999, όπως προαναφέρθηκε, στην Ελλάδα διακρίνονται οι εξής τέσσερις κατηγορίες δραστηριότητας ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 1 Ν.2773/1999):

1. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς παραγωγής,
2. Η προμήθεια, δηλαδή η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες - τελικούς καταναλωτές, οι οποίοι διακρίνονται σε Επιλέγοντες και μη Επιλέγοντες,
3. Η μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Συστήματος Μεταφοράς υψηλής τάσης,
4. Η διανομή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Δικτύου Διανομής μέσης και χαμηλής τάσης.

Οι δραστηριότητες της παραγωγής και εν μέρει της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας κατά βασική επιλογή του νομοθέτη διενεργούνται υπό συνθήκες ανταγωνισμού, με μόνη προϋπόθεση την προηγούμενη λήψη σχετικής άδειας(άρθρα 9 και 24 Ν.2773/1999). Πιο συγκεκριμένα:

- Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό συνθήκες απελευθερωμένης ανταγωνιστικής αγοράς.

- Η δραστηριότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας τίθεται σταδιακά σε καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού, δίνοντας αρχικά το δικαίωμα επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας στην κατηγορία των «Επιλεγόντων» Πελατών (άρθρα 2 και 25 Ν.2773/1999).

Συγκεκριμένα, οι Επιλέγοντες Πελάτες δικαιούνται:

(α) να συνάπτουν με κατόχους άδειας προμήθειας συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με τις οποίες ρυθμίζονται οι οικονομικές σχέσεις μεταξύ Πελάτη και προμηθευτή, και

(β) να προβαίνουν μόνοι τους σε εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για δική τους αποκλειστικά χρήση, δραστηριότητα η οποία, κατά το νόμο, αντιμετωπίζεται ως προμήθεια.

Κάθε επιλέγων πελάτης δύναται είτε να συμβάλλεται με περισσότερους του ενός Προμηθευτές για την κάλυψη τμημάτων του συνολικού του φορτίου, είτε και να προμηθεύεται μέρος της ενέργειας που χρειάζεται από Προμηθευτή και μέρος από εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας που διεξάγει ο ίδιος για δική του αποκλειστικά χρήση, δεσμεύοντας στην τελευταία περίπτωση μόνος του τμήμα της ικανότητας μεταφοράς των διασυνδέσεων.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η ΔΕΗ Α.Ε. προμηθεύει ποσοστό περίπου 100% της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν οι Επιλέγοντες Πελάτες της χώρας, κατέχοντας κατά αυτό τον τρόπο δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω αγορά. Αυτό οφείλεται στα εξής: Σύμφωνα με το σύστημα αγοράς που καθιερώνεται και ισχύει σήμερα στην Ελλάδα, οι κάτοχοι άδειας προμήθειας δύνανται να ευρίσκουν την ενέργεια που προμηθεύουν στους Επιλέγοντες Πελάτες τους με δύο τρόπους: α) είτε να συμβληθούν με παραγωγό, β) είτε να προβούν σε εισαγωγή.

2. Χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Η ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να παραχθεί με πολλούς τρόπους χρησιμοποιώντας μία «ποικιλία» καυσίμων και εφαρμόζοντας διαφορετικές τεχνολογίες. Αυτή η διαφοροποίηση στο «μείγμα» καυσίμων και την τεχνολογία παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας συνεπάγεται και διαφορετική δομή κόστους για τις μονάδες (σταθμούς) παραγωγής. Για παράδειγμα, οι τεχνολογίες παραγωγής που χρησιμοποιούν χαμηλού κόστους καύσιμο (λιγνίτης) απαιτούν μεγάλες σχετικά κεφαλαιακές επενδύσεις. Σε αντίθεση, τεχνολογίες παραγωγής που απαιτούν τη χρήση περισσότερο δαπανηρών καυσίμων (αεριοστρόβιλοι, φυσικό αέριο, κ.λ.π) έχουν συνήθως χαμηλά σταθερά κόστη. Αυτές οι διαφορές στη δομή του κόστους επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στο σχηματισμό της τιμής στις βραχυχρόνιες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, σε τέλεια ανταγωνιστικές (βραχυχρόνιες) αγορές (αγορές επόμενης ημέρας, spot αγορές) και σε συνδυασμό με την απουσία περιορισμών στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, οι τιμές καθορίζονται από το βραχυχρόνιο οριακό κόστος (SRMC) του σταθμού παραγωγής, ο οποίος παράγει την τελευταία μονάδα ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτείται για να καλυφθεί η ζήτηση τη συγκεκριμένη ώρα της ημέρας. Στο βραχυχρόνιο οριακό κόστος συνήθως περιλαμβάνεται το κόστος του καυσίμου και ορισμένα άλλα λιγότερο σημαντικά μεταβλητά κόστη παραγωγής. Η τελευταία (οριακή) μονάδα που χρειάζεται για να καλυφθεί η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας είναι επίσης εκείνη που έχει το υψηλότερο βραχυχρόνιο οριακό κόστος σε σχέση με τις υπόλοιπες μονάδες που λειτουργούν σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η λογική της συγκεκριμένης διαδικασίας διασφαλίζει ότι τίθενται σε λειτουργία μόνο εκείνες οι μονάδες, οι οποίες έχουν το χαμηλότερο βραχυχρόνιο οριακό κόστος μεταξύ όλων των μονάδων παραγωγής που μπορούν να λειτουργήσουν. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι οι πυρηνικοί ή οι λιγνιτικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία και θα αποτελούν τις μονάδες βάσης φορτίου (base load units). Οι σταθμοί αυτοί, μπορεί να καθορίζουν τις τιμές σε περιόδους χαμηλής ζήτησης (off-peak period), όπως για παράδειγμα τις νυκτερινές ώρες. Για

τις υπόλοιπες περιόδους, οι οριακές και συνεπώς οι μονάδες που καθορίζουν την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας, θα είναι εκείνες που χρησιμοποιούν ως καύσιμο φυσικό αέριο, πετρέλαιο ή άνθρακα (black coal). Με βάση τα ανωτέρω, είναι σημαντικό να υπογραμμισθεί ότι το SRMC της τελευταίας (οριακής) μονάδας παραγωγής (price setting unit) καθορίζει όχι μόνο τα έσοδα του συγκεκριμένου σταθμού παραγωγής, αλλά και των υπόλοιπων μονάδων παραγωγής (πυρηνικοί, λιγνιτικοί σταθμοί παραγωγής, κ.λ.π), οι οποίες έχουν σημαντικά χαμηλότερο οριακό κόστος. Με άλλα λόγια, στην τιμή που καθορίζεται από την προσφορά της τελευταίας (οριακής) μονάδας που απαιτείται για να καλυφθεί η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, αμείβονται όλοι οι υπόλοιποι παραγωγοί ηλεκτρικοί ενέργειας.

Οι ημερήσιες χονδρεμπορικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται με δημοπρασίες (auctions), για κάθε μία ώρα της ημέρας ξεχωριστά (day ahead market). Κάθε «παίκτης» που συμμετέχει στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, προσφέρει ζεύγη τιμών και ποσοτήτων στο σύστημα (έγχυση ενέργειας), στο οποίο καθορίζεται (εκκαθαρίζεται) η προσφορά και ζήτηση ενέργειας για κάθε ώρα της ημέρας. Η τιμή που διαμορφώνεται στην αγορά και η ποσότητα εκκαθάρισης προσδιορίζονται σαν αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας (matching process). Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ηλεκτροπαραγωγοί μπορεί να αποφασίσουν να προσφέρουν ηλεκτρική ενέργεια από τους σταθμούς παραγωγής τους σε επίπεδα τιμών μεγαλύτερα από το μακροχρόνιο οριακό κόστος των μονάδων τους.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το κόστος της ακριβότερης προσφοράς που σύμφωνα με τον προγραμματισμό εντάσσεται στο σύστημα ορίζεται ως η Οριακή Τιμή του Συστήματος (System Marginal Price). Σημειώνεται ότι, η τιμή που εισπράττουν οι παραγωγοί (και πληρώνουν οι προμηθευτές) περιλαμβάνει την οριακή τιμή του συστήματος και ένα συμπληρωματικό ποσό που αντανακλά το κόστος παροχής εφεδρείας ισχύος από τους παραγωγούς.

3. Ο Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός (HEΠ) συνιστά τη χονδρεμπορική αγορά μέσω της οποίας συναλλάσσεται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας και των συμπληρωματικών προϊόντων αυτής που θα παραχθεί, θα καταναλωθεί και θα διακινηθεί την επόμενη ημέρα στην Ελλάδα. Στον HEΠ ενσωματώνονται οι εξής επιμέρους αγορές, οι οποίες βελτιστοποιούνται ταυτόχρονα, ώστε να μεγιστοποιείται το κοινωνικό όφελος:

α) Η Ημερήσια Χονδρεμπορική Αγορά Ενέργειας, όπου συναλλάσσεται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται και καταναλώνεται στην επικράτεια, και στην οποία προσφέρουν ηλεκτρική ενέργεια και αμείβονται οι εγχώριοι παραγωγοί και οι εισαγωγείς και αντίστοιχα απορροφούν και χρεώνονται οι εκπρόσωποι του εγχώριου φορτίου και οι εξαγωγείς. Στην ίδια αγορά ενσωματώνεται και ο μηχανισμός ο οποίος δίνει τα κατάλληλα κίνητρα για την αποτελεσματικότερη χωροθέτηση της παραγωγής κοντά στα κέντρα κατανάλωσης, και ειδικότερα προβλέπει τον διαχωρισμό της αγοράς στην περίπτωση που διαπιστώνεται συμφόρηση στο σύστημα μεταφοράς, και διαμορφώνει διαφορετικές τιμές πληρωμής για τους παραγωγούς στα βόρεια της χώρας, όπου βρίσκεται εγκατεστημένο και το μεγαλύτερο μέρος του παραγωγικού δυναμικού, και στα νότια όπου βρίσκονται τα μεγαλύτερα κέντρα κατανάλωσης, και η ηλεκτρική ενέργεια έχει μεγαλύτερη αξία λόγω της ως άνω συμφόρησης του Συστήματος μεταφοράς.

β) Η Ημερήσια Αγορά Επικουρικών Υπηρεσιών (ancillary services), όπου εξασφαλίζονται οι αναγκαίες επικουρικές υπηρεσίες και εφεδρείες. Η αγορά επικουρικών υπηρεσιών καλύπτει τις ανάγκες των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για διασφάλιση της ποιότητας και αξιοπιστίας της τροφοδοσίας τους.

γ) Η Εκκαθάριση Αποκλίσεων, όπου εκκαθαρίζονται οποιεσδήποτε έκτακτες συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν για την εξασφάλιση της φυσικής ισορροπίας του Συστήματος κατά την Ημέρα Κατανομής.

δ) Η Αγορά Μακροχρόνιας Αξιοπιστίας Ισχύος, όπου οι παραγωγοί αμείβονται για τη διατήρηση των μονάδων τους σε λειτουργική ετοιμότητα, και η οποία έχει ως στόχο τη μείωση του επιχειρηματικού κινδύνου των παραγωγών, ώστε να είναι δυνατή η εγκατάσταση και λειτουργία νέων μονάδων παραγωγής. Ο Μηχανισμός Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος προβλέπει τη δυνατότητα αφενός των Παραγωγών να λαμβάνουν αμοιβή και να ανακτούν μέρους του κεφαλαιουχικού του κόστους, βάσει τις ετήσιας διαθεσιμότητας τους και όχι της ημερησίας κατανομής τους, και αφετέρου των προμηθευτών, οι οποίοι εξασφαλίζουν την ομαλότερη διακύμανση των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά, ακριβώς διότι μειώνεται ο βραχυχρόνιος κίνδυνος των παραγωγών. Μέσω της αγοράς αυτής δίδονται τα κατάλληλα μακροχρόνια οικονομικά κίνητρα στους παραγωγούς για την εγκατάσταση νέων αξιόπιστων μονάδων.

Συνοψίζοντας τονίζεται ότι με τον ΗΕΠ καθορίζονται από την προηγούμενη ημέρα οι μονάδες που θα παράγουν, η ποσότητα ενέργειας που θα διοχετεύσουν στο Σύστημα και οι αντίστοιχες τιμές που θα καταβάλλουν οι προμηθευτές που θα απορροφήσουν τη διαθέσιμη ενέργεια – οι οποίες υπολογίζονται αφού ληφθεί υπόψη και η εκτίμηση της ζήτησης φορτίων της επόμενης ημέρας. Στις βραχυχρόνιες αγορές συναλλάσσεται επομένως το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παραχθεί, καταναλωθεί και διακινηθεί την επόμενη ημέρα στην αγορά. Με το συνυπολογισμό των αναγκών εφεδρείας, των επικουρικών υπηρεσιών και των τεχνικών περιορισμών του συστήματος προκύπτουν τιμές που αντανακλούν τις συνθήκες «στενότητας» της αγοράς, επομένως δίνουν τα κατάλληλα σήματα διαθεσιμότητας των περιορισμένων πόρων.

Η καθημερινή λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ρυθμίζεται από τον ΚΔΣ&ΣΕ. Η εκκαθάριση των συναλλαγών πραγματοποιείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος (ΔΕΣΜΗΕ), ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τη λειτουργία του Συστήματος. Συμμετέχοντες στην ημερήσια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι: (α) οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι έχουν επίσης το δικαίωμα να εξάγουν, (β) οι προμηθευτές οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να εισάγουν και (γ) οι επιλέγοντες πελάτες μόνον όταν εισάγουν ηλεκτρική ενέργεια για δική τους αποκλειστική χρήση. Καθημερινά οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας πληροφορούν τον Διαχειριστή του Συστήματος για την προσφερόμενη τιμή και τη διαθεσιμότητα ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας της επόμενης ημέρας για κάθε ένα σταθμό παραγωγής. Οι προσφορές αυτές πρέπει να αντανακλούν τουλάχιστον το μεταβλητό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (το οποίο εξαρτάται κυρίως από το κόστος των καυσίμων). Ο Διαχειριστής του Συστήματος κατατάσσει τις προσφορές ξεκινώντας από τη χαμηλότερη και προγραμματίζει την κατανομή φορτίου στις μονάδες / σταθμούς παραγωγής για την επόμενη ημέρα, δηλ. προγραμματίζει ποιος σταθμός θα παράγει και πόσο, βασιζόμενος σε εκτίμηση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας ανά ώρα τη επόμενη ημέρα.

Το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας που απετέλεσε αντικείμενο συναλλαγής υπολογίζεται ανά ώρα με χρήση της αντίστοιχης οριακής τιμής του συστήματος. Ο διαχειριστής του συστήματος τηρεί ένα λογαριασμό συμπληρωματικών πληρωμών (uplift account) για τις επικουρικές υπηρεσίες, τις απώλειες, τις διαφορές μεταξύ συμφωνημένων και πραγματικών ροών ενέργειας, το ειδικό τέλος για τους παραγωγούς ΑΠΕ, τα διοικητικά κόστη του διαχειριστή του συστήματος κ.λπ. Ο λογαριασμός αυτός εξοφλείται από τους καταναλωτές μέσω των αντίστοιχων προμηθευτών ή απευθείας στις περιπτώσεις που οι καταναλωτές εισάγουν ενέργεια για δική τους χρήση. Οι χρηματορροές που προκύπτουν από τις εμπορικές συναλλαγές ανά μήνα έχουν ως εξής:

Οι παραγωγοί προσφέρουν για κάθε μία από τις 24 ώρες της επόμενης ημέρας τιμολογούμενες ποσότητες παραγωγής. Οι προσφορές δεν επιτρέπεται να υπολείπονται του λειτουργικού κόστους (διμερή συμβόλαια με εκπροσώπους φορτίου εφικτά μέσω σύμβασης διαφορών). Οι παραγωγοί προσφέρουν επίσης τιμολογούμενες εφεδρείες

Με βάση τα ανωτέρω, η οριακή τιμή του συστήματος (ΟΤΣ) αποτελεί την τιμή της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού για παράδοση την επόμενη ημέρα, και αντιστοιχεί στην οριακή αύξηση της βέλτιστης δαπάνης του ΗΕΠ που θα προέκυπτε από οριακή αύξηση του φορτίου του Συστήματος. Εναλλακτικά, η ΟΤΣ αντιστοιχεί εν γένει στο κόστος παραγωγής της «επόμενης μεγαβατώρας» ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτό προσδιορίζεται από τις προσφορές των μονάδων παραγωγής.

4. Βασικοί Ανταγωνιστές

Οι κυριότεροι ανταγωνιστές των γνωστοποιούντων μερών στη σχετική χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι οι εταιρείες [...]

5. Συνθήκες ζήτησης

Από πλευράς ζήτησης, στην Ελληνική Επικράτεια υπάρχουν είκοσι-πέντε Επιλέγοντες Πελάτες Υψηλής Τάσης (σε σύνολο 7.500 Επιλεγόντων Πελατών ήτοι ποσοστό 0,33%), δύο εκ των οποίων τηρούν ειδικές συμβάσεις με τη ΔΕΗ Α.Ε. Αυτή η ειδικότερη κατηγορία Πελατών της ΔΕΗ (οι Επιλέγοντες Πελάτες Υψηλής Τάσης) αποτελείται από εταιρίες δραστηριοποιούμενες στον Βιομηχανικό Κλάδο και από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.

Επειδή οι διασυνδέσεις που διαθέτει η χώρα έχουν μικρή ικανότητα μεταφοράς, η οποία δεσμεύεται κατά τον τρόπο που προαναφέρεται, είναι δύσκολο ορισμένος Πελάτης να καλύψει πλήρως τις ανάγκες του μόνο μέσω εισαγωγών, που είτε τελεί ο ίδιος απευθείας είτε ο προμηθευτής του. Επιπλέον, δεν είναι απολύτως βέβαιη η διαρκής λειτουργία των διασυνδέσεων και η ομαλή ροή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω αυτών. Ελλείψει άλλου τρόπου προμήθειας από εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, οι Επιλέγοντες Πελάτες ευλόγως συνάπτουν στην πλειοψηφία τους, προς το παρόν, σύμβαση προμήθειας με τη ΔΕΗ Α.Ε., ώστε να διασφαλίζεται ο απρόσκοπτος εφοδιασμός τους. Έτσι, η ΔΕΗ Α.Ε., η οποία για τα έτη 2001-2004 ήταν η μόνη επιχείρηση που δραστηριοποιούνταν στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας τόσο ως παραγωγός όσο και ως προμηθευτής, καθίσταται στις περισσότερες των περιπτώσεων αντισυμβαλλόμενη των Επιλεγόντων Πελατών Υψηλής Τάσης. Ενόψει δε της συμφωνίας κατανομής που υποχρεωτικά συνάπτεται σε περίπτωση κατά την οποία ορισμένος Πελάτης έχει περισσότερους από έναν προμηθευτές, συνεπάγεται

ότι η ΔΕΗ Α.Ε. τελεί ανά πάσα στιγμή εν γνώσει της ύπαρξης ή σύναψης συμφωνίας προμήθειας Επιλέγοντος Πελάτη με άλλο προμηθευτή. Από το γεγονός αυτό, η ΔΕΗ δύναται με την εμπορική πολιτική της και λόγω της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά να επηρεάσει τις επιλογές τους και άρα τη λειτουργία της αγοράς.

6. Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς στην Ελλάδα ανέρχεται σε 14GW (12,3GW στο «διασυνδεδεμένο σύστημα» και 1,7GW στο «μη διασυνδεδεμένο σύστημα» (δηλαδή στα «αυτόνομα νησιά»). Η καθαρή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά του 2007 ήταν 57.033GWh ή 57,03TWh από τα οποία, σύμφωνα με το Ετήσιο Δελτίο 2007 της ΔΕΗ, τα 53,9TWh (ποσοστό 94,4%) παρήχθησαν από την ίδια τη ΔΕΗ που στο τέλος του 2006 είχε στην ιδιοκτησία της ποσοστό άνω του 90% της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος τόσο στο διασυνδεδεμένο όσο και στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα.

Εξ αυτών συνάγεται η δεσπόζουσα θέση που κατέχει η ΔΕΗ στη σχετική αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (χονδρεμπορική αγορά) στην εθνική επικράτεια (διασυνδεδεμένο σύστημα).

7. Ανταγωνισμός

Το μερίδιο αγοράς της δεσπόζουσας επιχείρησης (ΔΕΗ) αναμένεται να εμφανίζει σημαντική πτώση έως το 2012 με την είσοδο της κοινής επιχείρησης, αλλά και άλλων ιδιωτικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας [...]. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΔΕΗ, το μερίδιο αγοράς της το 2012 θα κυμανθεί στο [...] έναντι [...] % το 2008, ενώ παράλληλα, ο δείκτης ΗΗΙ, ο οποίος προκύπτει ως το άθροισμα των τετραγώνων των μεριδίων των τεσσάρων μεγαλύτερων επιχειρήσεων της σχετικής αγοράς θα διαμορφωθεί στις [...] μονάδες (από [...] μονάδες το 2008).

Παρά το γεγονός ότι ένα σημαντικό τμήμα της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας έχει απελευθερωθεί από το Φεβρουάριο του 2001, δεν έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος σχετικά με την ανάπτυξη ανταγωνιστικών δυνάμεων στην αγορά, μέσω της εισόδου νέων επιχειρήσεων στην παραγωγή και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Το άνοιγμα της αγοράς την περίοδο 2001-2004 (Ιούλιος), σε συμμόρφωση προς την πρώτη κοινοτική οδηγία, ήταν 34% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, ποσοστό που με την υιοθέτηση της νέας οδηγίας 2003/54/ΕΚ που - μερικώς - μεταφέρθηκε στην εθνική νομοθεσία με το Ν.3175/2003, διευρύνθηκε σε 65% περίπου. Ωστόσο, η αγορά τόσο των επιλεγόντων, όσο και των μη επιλεγόντων καταναλωτών εξυπηρετείται πλήρως από τη ΔΕΗ Α.Ε., η οποία διατηρεί τη μονοπωλιακή θέση που είχε πριν την «απελευθέρωση» της αγοράς. Σημειώνεται επίσης ότι το μέγεθος των δύο αυτών αγορών, όπως εκτιμάται από τα έσοδα της ΔΕΗ Α.Ε. από τους πελάτες υψηλής, μέσης και χαμηλής τάσης, είναι σημαντικά μεγάλο: Διαπιστώνεται ότι το συνολικό μέγεθος της αγοράς των επιλεγόντων πελατών προσεγγίζει το €1,3 δισ., (άθροισμα εσόδων από πελάτες υψηλής και μέσης τάσης το 2007), ενώ το υπερβαίνει αν προστεθούν και οι πελάτες χαμηλής τάσης που έχουν δικαίωμα επιλογής προμηθευτή από 1.7.2007.

Στη σχετική αγορά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υπήρξε σημαντικό ενδιαφέρον για την απόκτηση αδειών από αρκετά επιχειρηματικά σχήματα. Σύμφωνα με το αρχείο αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΡΑΕ, 10 επιχειρήσεις (εκτός της ΔΕΗ Α.Ε.) έχουν ήδη λάβει 13 άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε μεγάλους θερμοηλεκτρικούς σταθμούς

συνδυασμένου κύκλου (με καύσιμο το φυσικό αέριο), συνολικής ισχύος **5.375.962 MW**. Αρκετές από τις επιχειρήσεις που έλαβαν άδεια παραγωγής, απέκτησαν τις απαιτούμενες για την κατασκευή σταθμών παραγωγής άδειες εγκατάστασης και περιβαλλοντικών όρων, αλλά μόνο η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία των ΕΛ.ΠΕ Α.Ε, ξεκίνησε το Φεβρουάριο 2004 την κατασκευή σταθμού παραγωγής ισχύος 390 MW στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις δεν έχουν καταλήξει σε οριστική απόφαση για την κατασκευή των σταθμών παραγωγής, κυρίως γιατί δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τραπεζική χρηματοδότηση χωρίς εγγυήσεις από τις μητρικές τους εταιρείες.

Ωστόσο σύμφωνα και με σχετικές διαπιστώσεις του IOBE, η υλοποίηση των επενδυτικών προγραμμάτων δεν συνεπάγεται την άμεση ανάπτυξη ανταγωνιστικών δυνάμεων στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

8. Διασυνδέσεις (interconnections)

Όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (παραγωγοί, προμηθευτές, επιλέγοντες πελάτες), οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στα αντίστοιχα μητρώα χρηστών διασυνδέσεων έχουν τη δυνατότητα να εισάγουν/εξάγουν ηλεκτρική ενέργεια από την Ελλάδα με χρήση της αντίστοιχης διασύνδεσης (βόρεια σύνορα, Ιταλία) και τις διατάξεις του ΚΔΣ&ΣΗΕ. Για να εξασφαλισθεί η διενέργεια εισαγωγής/εξαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ο χρήστης διασύνδεσης (παραγωγός, προμηθευτής) είναι υποχρεωμένος να συμμετέχει σε δημοπρασίες δικαιωμάτων επί των σχετικών διασυνδέσεων της χώρας, οι οποίες διενεργούνται σε ετήσια, μηνιαία ή ημερήσια βάση από τον ΔΕΣΜΗΕ. Οι εισαγωγείς μπορούν να είναι είτε μεγάλοι επιλέγοντες πελάτες είτε προμηθευτές. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να εξασφαλίσουν άδεια προμηθευτή με σκοπό την εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης κατόπιν γνωμοδότησης της ΡΑΕ. Οι εξαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας πριν την εφαρμογή του νέου ΚΔΣ&ΣΗΕ ήταν υποχρεωμένοι να έχουν εξασφαλίσει παραγωγικό δυναμικό στην ελληνική επικράτεια, με αποτέλεσμα μόνο η ΔΕΗ να είναι σε θέση να εξασκήσει το δικαίωμα εξαγωγών. Μετά την εφαρμογή του ΚΔΣ&ΣΗΕ, εξαγωγές είχαν τη δυνατότητα και άρχισαν να διενεργούν και οι έχοντες άδεια προμηθευτή και οι ανεξάρτητοι ηλεκτροπαραγωγοί (ΗΡΩΝ και ΕΝΘΕΣ).

9. Εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας

Λόγω της απουσίας αξιόλογων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες δύναται να ανταγωνισθούν την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση (ΔΕΗ), οι εισαγωγές αποτελούν πηγή ανταγωνισμού. Η εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται μέσω των διασυνδέσεων που διαθέτει η χώρα με τα βόρεια σύνορά της (Αλβανία, Βουλγαρία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) και την Ιταλία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 86 επ. του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος. Η χρήση των διασυνδέσεων προϋποθέτει δέσμευση ικανότητας μεταφοράς στην αντίστοιχη διασυνδετική γραμμή έναντι ανταλλάγματος είτε σε μακροχρόνια βάση διάρκειας έως ενός έτους είτε σε ημερήσια βάση (άρθρο 88 ΚΔΣ). Στην πρώτη περίπτωση η εκχώρηση ισχύος γίνεται με πλειοδοτικό διαγωνισμό που καταλήγει στην σύνταξη καταλόγου πλειοδοτών, από τον οποίο επιλέγονται όσοι είναι δυνατόν να ικανοποιηθεί το αίτημά τους. Ειδικά για τις βόρειες διασυνδέσεις και για τα έτη 2002, 2003 και 2004 ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του ΚΔΣ (άρθρο 177).

Με τον ΚΔΣ&ΣΗΕ τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του ν.3175/2003, παρέχοντας από την 1η Οκτωβρίου 2005 δικαίωμα πρόσβασης στις διασυνδέσεις για εξαγωγές και σε κατόχους άδειας προμήθειας, εκτός των κατόχων άδειας παραγωγής. Δικαιώματα πρόσβασης στις

διασυνδέσεις για εισαγωγές και εξαγωγές εκχωρήθηκαν από τον ΔΕΣΜΗΕ σε μακροχρόνια βάση για τα έτη 2004 έως και 2006, σύμφωνα με όρους που ενέκρινε η ΡΑΕ, βάσει της διαδικασίας εμφανών δημοπρασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας διασυνδέσεων, ως διακριτό από την ενέργεια προϊόν, που προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και στον ΚΔΣ&ΣΗΕ. Την 31η Δεκεμβρίου 2006 έπαψε η ισχύς της υπ' αριθμ. Δ5/Β/Φ1/οικ.17921 (ΦΕΚ Β' 1440//22.10.2001) Απόφασης Υπουργού Ανάπτυξης, με την οποία δινόταν προτεραιότητα στη ΔΕΗ κατά την εκχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης στις διασυνδέσεις.

Από το Μάρτιο του 2006, ο ΔΕΣΜΗΕ ξεκίνησε τη διενέργεια δημοπρασιών εκχώρησης δικαιωμάτων πρόσβασης στις διασυνδέσεις για εξαγωγές σε εβδομαδιαία βάση, σύμφωνα με όρους και διαδικασίες που ενέκρινε η ΡΑΕ. Με την εκχώρηση βραχυχρόνιων δικαιωμάτων, δόθηκε στην αγορά η δυνατότητα προγραμματισμού και διενέργειας εξαγωγών επιπλέον των ποσοτήτων που εκχωρήθηκαν σε ετήσια βάση, καθώς κατέστη δυνατός ο ακριβέστερος προσδιορισμός των περιθωρίων για εξαγωγές μετά την κάλυψη των εγχώριων αναγκών και έχοντας διασφαλίσει την ασφαλή και αξιόπιστη λειτουργία του ελληνικού συστήματος. Αφετέρου, θεσπίστηκε διαδικασία επανεκχώρησης σε βραχυχρόνια βάση ικανότητας διασυνδέσεων που είχε δεσμευθεί μακροχρονίως και δεν επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί από τους κατόχους της, η οποία απαιτείται για την κατά το δυνατό πιο αποτελεσματική αξιοποίηση του δυναμικού των διασυνδέσεων.

Τη χρονική περίοδο 2002-2006 καθορίστηκε με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης η μέγιστη δυνατότητα εισαγωγών από το σύνολο των βόρειων διασυνδέσεων της χώρας σε 600 MW και ο τρόπος καταμερισμού στους συμμετέχοντες. Ειδικότερα, από το σύνολο της μακροχρόνιας δέσμευσης (420 MW) το 52.4% (220 MW) διατίθεται στη ΔΕΗ και το υπόλοιπο 47.6% (200 MW), εκχωρείται με ετήσια δημοπρασία στους λοιπούς συμμετέχοντες της αγοράς (προμηθευτές, επιλέγοντες πελάτες, κ.λ.π). Από το σύνολο της βραχυχρόνιας δέσμευσης (180 MW) το μεγαλύτερο ποσοστό 83.3% (150 MW) διατίθεται στη ΔΕΗ και το υπόλοιπο 16.7% (30 MW), εκχωρείται σε βραχυχρόνια βάση στους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγοράς κατά προτεραιότητα στους έχοντες μακροχρόνια δικαιώματα. Σημειώνεται ότι ικανότητα που δεσμεύθηκε σε μακροχρόνια βάση και δεν χρησιμοποιείται διατίθεται με αναλογία 83% στη ΔΕΗ και 17% στους υπόλοιπους συμμετέχοντες, ενώ ικανότητα που δεσμεύθηκε σε βραχυχρόνια βάση και δεν χρησιμοποιείται επαυξάνει το ποσοστό που διατίθεται στους λοιπούς συμμετέχοντες ή στη ΔΕΗ αντιστοίχως.

Αναφορικά με το καλώδιο σύνδεσης Ελλάδα-Ιταλία, τονίζεται ότι την περίοδο 2003-2006, η ικανότητα μεταφοράς για εισαγωγές δημοπρατείτο εξ' ημισείας (50%-50%) από τους δύο χειριστές του συστήματος μεταφοράς (ΔΕΣΜΗΕ και TERN). Η καθαρή ικανότητα μεταφοράς της διασύνδεσης με την Ιταλία διαμορφώνεται σε 500 MW. Πιο συγκεκριμένα, σε μακροχρόνια βάση, η δημοπρατούμενη ικανότητα μεταφοράς για εισαγωγές από Ιταλία διαμορφώθηκε σε 250 MW. Ωστόσο τονίζεται ότι μέχρι το τέλος του 2005 δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον για εισαγωγή από την Ιταλία, λόγω της μεγάλης απόκλισης των τιμών και για αυτό η μακροχρόνια δημοπρατούμενη ικανότητα δημοπρατείτο και πάλι βραχυχρόνια χωρίς να εκδηλώνεται ενδιαφέρον από τους συμμετέχοντες. Τονίζεται ότι η Ιταλία, αντιμετωπίζει και η ίδια έλλειμμα σε ό,τι αφορά στην προσφορά ηλεκτρισμού και όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώνονται σε συστηματικό υψηλότερο

επίπεδο σε σχέση με την Ελλάδα. Αξίζει να σημειωθεί ότι από 1.1.2007 κάθε χρήστης διασύνδεσης συμπεριλαμβανομένης της ΔΕΗ προκειμένου να εξασφαλίσει τη διαμετακόμιση ενέργειας μέσω οποιασδήποτε διασύνδεσης (βόρεια σύνορα, Ιταλία) θα πρέπει να συμμετέχει με ίσους όρους στις δημοπρασίες εκχώρησης των αντίστοιχων δικαιωμάτων.

Συνοψίζοντας τονίζεται ότι η συνολική ισχύς διασύνδεσης ισούται με 1100 MW. Υπό κατασκευή βρίσκεται νέα διασύνδεση (200MW), που θα συνδέει το ελληνικό δίκτυο με το τουρκικό και η οποία αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2008. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, προκύπτει ότι οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας είναι σε μεγάλο βαθμό περιορισμένες λόγω του χαμηλού δυναμικού των διασυνδέσεων της χώρας. Επιπροσθέτως, στη ΔΕΗ αναγνωρίζονται προνομιακά δικαιώματα επί του δυναμικού εισαγωγής, τα οποία καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του δυναμικού διασύνδεσης της χώρας. Ως εκ τούτου, οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούν περιορισμένη πηγή ανταγωνισμού.

10. Εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας

Με απόφαση της ΡΑΕ κατόπιν σχετικής εισήγησης του ΔΕΣΜΗΕ και για κάθε χρονική περίοδο ορίζεται η συνολική δυνατότητα εξαγωγών από την ελληνική επικράτεια, η οποία δημοπρατείται σε βραχυχρόνια και μακροχρόνια βάση. Ωστόσο, τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση, ο ΔΕΣΜΗΕ λαμβάνει υπόψη παραμέτρους όπως το εκτιμώμενο φορτίο συστήματος, τις πιθανολογούμενες εισαγωγές και την εγχώρια δυναμικότητα παραγωγής (λειτουργική κατάσταση μονάδων, πρόγραμμα συντήρησης μονάδων, υδάτινα αποθέματα μονάδων, κ.λ.π) έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ενεργειακή επάρκεια της χώρας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Λόγω της σημαντικής απόκλισης που παρατηρείται στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, δεν πραγματοποιούνται ουσιαστικά εξαγωγές ηλεκτρισμού από την Ιταλία τόσο στην Ελλάδα όσο και τις λοιπές όμορες χώρες.

11. Εμπόδια εισόδου

Η απουσία ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οφείλεται σε μια σειρά εμποδίων που αποθάρρυναν τις εταιρείες που έλαβαν άδεια παραγωγής ή / και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας να εισέλθουν στην αγορά. Ορισμένα από τα εμπόδια εισόδου σχετίζονται με τις προϋπάρχουσες συνθήκες στην (μονοπωλιακή) αγορά και με την ανεπάρκεια των θεσμικών μεταρρυθμίσεων να δώσουν τα απαιτούμενα κίνητρα για την είσοδο νέων επιχειρήσεων στον κλάδο, μέσω της δημιουργίας του κατάλληλου περιβάλλοντος που θα συμβάλλει στην άρση των εμποδίων και στη μείωση του επενδυτικού κινδύνου στον κλάδο.

Το σημαντικά υψηλό *κόστος των κεφαλαίων* που απαιτείται να δεσμευτεί προκειμένου να χρηματοδοτηθούν επενδύσεις κατασκευής σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνιστά σημαντικό εμπόδιο εισόδου στον κλάδο, αφού η απόδοση της επένδυσης ενέχει υψηλό κίνδυνο. Η δέσμευση μεγάλου ύψους κεφαλαίων σε επενδύσεις που εμπεριέχουν μη ανακτήσιμα κόστη (sunk costs), ενισχύει την προσπάθεια των νέων επιχειρήσεων να μειώσουν τον κίνδυνο της επένδυσης και την περίοδο αποπληρωμής της και τελικά περιορίζει το σύνολο των δυνητικών ανταγωνιστών σε εταιρείες που διαθέτουν υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια και τεχνογνωσία για την κατασκευή και λειτουργία μονάδων ηλεκτροπαραγωγής.

Οι κυριότερες *αδυναμίες του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου* αφορούν: (α) στις χρονοβόρες, δαπανηρές και επίπονες διαδικασίες για την χορήγηση των πολλών βαθμίδων αδειοδότησης, (β) στην ανυπαρξία οργανωμένης χονδρεμπορικής αγοράς ενέργειας και άλλων μηχανισμών που θα επέτρεπαν την καλύτερη διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων (προθεσμιακές αγορές ενέργειας), (β) στη ρυθμιστική αβεβαιότητα που δημιουργείται κυρίως λόγω της «σύγκρουσης» ρόλων μεταξύ ρυθμιστή και ιδιοκτήτη της δεσπόζουσας επιχείρησης στον κλάδο (Υπουργείο Ανάπτυξης και Ελληνικό Δημόσιο), (δ) στην ανυπαρξία μέτρων ασύμμετρης ρύθμισης που θα περιόριζαν τη δεσπόζουσα θέση της ΔΕΗ και θα έδιναν κίνητρα εισόδου σε νέες επιχειρήσεις, (ε) στη μη ουσιαστική απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, γεγονός που συνεπάγεται σημαντική αβεβαιότητα στους «παίκτες» της αγοράς.

Οι συνθήκες που επικρατούν στις *αγορές πρώτων υλών* (λιγνίτης, υδάτινοι ταμιευτήρες, φυσικό αέριο) ενισχύουν τα εμπόδια εισόδου δυνητικών ηλεκτροπαραγωγών. Αναφορικά με το φυσικό αέριο, τονίζεται ότι η σύμβαση της ΔΕΗ με τη Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε (ΔΕΠΑ) προβλέπει ότι κανένας νέος πελάτης δεν μπορεί να αγοράσει φυσικό αέριο με καλύτερους όρους (most favoured customer clause). Ως εκ τούτου, η ανισότητα της τιμής προμήθειας του φυσικού αερίου μεταξύ της ΔΕΗ και των τρίτων (πραγματικών ή δυνητικών) ανταγωνιστών της συνιστά σημαντικό φραγμό εισόδου στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Η προνομιακή πρόσβαση της ΔΕΗ στην εκμετάλλευση του λιγνίτη αποθαρρύνει την είσοδο νέων επιχειρήσεων, οι οποίες είναι δύσκολο να ανταγωνιστούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με το χαμηλό κόστος λιγνίτη. Εν κατακλείδι, προκύπτει ότι οι υφιστάμενες συνθήκες στις αγορές πρωτογενούς ενέργειας δίνουν απόλυτα κοστολογικά πλεονεκτήματα στη ΔΕΗ συγκριτικά με τις νέες δυνητικές ηλεκτροπαραγωγικές επιχειρήσεις

Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας σε συνδυασμό με τη *μικρή δυναμικότητα των διεθνών διασυνδέσεων* του εγχώριου ηλεκτρικού συστήματος αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την είσοδο νέων «παικτών» στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και ανάπτυξης του ανταγωνισμού μέσω των εισαγωγών. Επίσης, όπως αναλύθηκε και προηγουμένως, οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας είναι σε μεγάλο βαθμό περιορισμένες αφενός λόγω του χαμηλού δυναμικού των διασυνδέσεων της χώρας, αφετέρου λόγω των δεσμεύσεων από τη ΔΕΗ στη δυναμικότητα των εισαγωγών. Επομένως, οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες θεωρητικά θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή ανταγωνισμού για τη ΔΕΗ, είναι περιορισμένες.

VII. ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝ ΛΟΓΩ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

Ένας εκ των βασικών ανταγωνιστών [...], θεωρεί ότι η κοινή επιχείρηση ΔΕΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ δημιουργεί μια ισχυρή παραγωγική μονάδα των 800 MW σε προνομιούχο θέση στην Αττική (εντός της ζώνης με την μεγαλύτερη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε εθνικό επίπεδο). Η παρουσία αυτής της μονάδος, ακόμα και χωρίς την συμμετοχή της ΔΕΗ, είναι σίγουρα ένα αντικίνητρο για όποια επιχείρηση επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στην Αγορά. Η εν λόγω επιχείρηση, ισχυρίζεται ότι η μονάδα της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ όντας αποδοτικότερη έχει μικρότερο κόστος παραγωγής ανά MWh και επομένως και την δυνατότητα να ελίσσεται περισσότερο στις αγορές παραγωγής και

προμήθειας. Η παρουσία της ΔΕΗ στο μετοχικό κεφάλαιο πολλαπλασιάζει της ευελιξία της μονάδος με πολλαπλούς τρόπους αφού η ΔΕΗ θα έχει την λειτουργία και την συντήρηση της μονάδος, θα αγοράζει και θα εμπορεύεται όλη την παραγωγή της.

Κατά την άποψή της, δεν θα υπάρξει όφελος για τους τελικούς καταναλωτές. Με την είσοδο της νέας επιχείρησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, θα ενισχυθεί η παραμονή των καταναλωτών στην ΔΕΗ Α.Ε., αφού οι άλλοι παραγωγοί δεν θα έχουν δυνατότητα προσφοράς εκπτώσεων στα τιμολόγια της ΔΕΗ, τουλάχιστον 5-10%, για να αποκτήσουν πελάτες. Τέλος η εν λόγω επιχείρηση θεωρεί ότι εάν δεν υπάρχουν κρυφές επιδοτήσεις από μέρους της ΔΕΗ προς την κοινή εταιρεία και εάν οι προσφορές που θα πραγματοποιεί η μονάδα είναι σύμφωνες με τους κώδικες διαχείρισης του συστήματος η οριακή τιμή θα διαμορφώνεται κανονικά.

Ένας άλλος βασικός ανταγωνιστής [...], ισχυρίζεται ότι η σύμπραξη της ΔΕΗ με τη Χαλυβουργική λαμβάνει χώρα με την προοπτική της κατασκευής δυο ανεξαρτήτων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής ισχύος περί των 900MW στο νότιο σύστημα της χώρας. Η επιλογή της κυρίαρχης επιχείρησης να συμπράξει αυθαιρέτως με έναν μη-ηλεκτροπαραγωγό για την κατασκευή και λειτουργία μονάδων μεγάλων διαστάσεων στην πλησιέστερη βιομηχανική ζώνη της Αθήνας, προφανώς δεν σχετίζεται με λόγους επάρκειας ισχύος. Η παρουσία της ΔΕΗ στο εν λόγω επενδυτικό σχήμα δεν ευνοεί τον υγιή ανταγωνισμό και διατηρεί την μονοπωλιακή της θέση στην αγορά καθόσον δεν αποσύρονται υφιστάμενες παλαιές μονάδες παρόμοιας ισχύος. Σημειώνεται ωστόσο ότι η λειτουργία των εν λόγω μονάδων αναμένεται να επιφέρει στρεβλώσεις στην αγορά ενέργειας με συμπίεση της χονδρεμπορικής τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας καθόσον η ΔΕΗ ενδέχεται να κάνει χρήση των ευνοϊκότερων όρων τιμολόγησης καυσίμου από τους προμηθευτές (ήτοι ΔΕΠΑ) προς όφελος και του εταίρου της. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η διατήρηση της μονοπωλιακής κυριαρχίας της ΔΕΗ στην ελληνική αγορά ενέργειας εις βάρος άλλων ανεξάρτητων παραγωγών και παράλληλα δεν επιτυγχάνεται η προώθηση της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τους στόχους, διατάξεις και τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας.

Τέλος, κατά την άποψη της ανταγωνίστριας επιχείρησης, η σύμπραξη της ΔΕΗ με τη Χαλυβουργική για την ανάπτυξη και κατασκευή δυο μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα επιφέρει μείωση του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού καθόσον η δεσπόζουσα επιχείρηση θα ενισχύσει περαιτέρω την επιχειρηματική της θέση έναντι των λοιπών ιδιωτών παραγωγών.

Σύμφωνα με την άποψη ενός άλλου ανταγωνιστή, (Αλουμίνιον Α.Ε), τα εμπόδια που δημιουργούνται για έναν ανεξάρτητο παραγωγό σε περίπτωση υλοποίησης της γνωστοποιηθείσας συνεργασίας ΔΕΗ - Χαλυβουργικής συνοψίζονται στα εξής:

- Δημιουργία υπερπροσφοράς ισχύος στην ελληνική αγορά ηλεκτρισμού και επομένως απαξίωση των επενδύσεων αυτού κατά τα προαναφερθέντα,
- Έμμεση αύξηση της δύναμης της υπερδεσπόζουσας εταιρίας (ΔΕΗ) στην αγορά ηλεκτρισμού,
- Η νέα εταιρεία ΔΕΗ - Χαλυβουργικής πιθανότατα θα προμηθεύεται φυσικό αέριο και λοιπές πρώτες ύλες με βάση τις συνολικές συμφωνίες της ΔΕΗ με τους σχετικούς προμηθευτές (πχ. ΔΕΠΑ - ρήτρα καλύτερου πελάτη στη σύμβαση με ΔΕΗ), οι οποίες,

σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε, προβλέπουν ευνοϊκότερους όρους από αυτούς των μεμονωμένων επενδυτών. Επομένως η νέα εταιρεία ΔΕΗ - Χαλυβουργικής θα έχει σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τις μονάδες των μεμονωμένων επενδυτών,

- Αποδυνάμωση του πραγματικού και δυνητικού ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Αναφορικά με την επίδραση της συγκέντρωσης στη διαμόρφωση της ΟΤΣ, ο ανταγωνιστής αναφέρει ότι η τελευταία θα πρέπει λογικά να μειωθεί σε σχέση με το τί θα συνέβαινε αν οι μονάδες της κοινής εταιρείας ΔΕΗ - Χαλυβουργικής δεν υπήρχαν. Αυτό συμβαίνει γιατί στην ελληνική χονδρεμπορική αγορά εντάσσονται, σύμφωνα με τον αλγόριθμο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ), μόνο οι φθηνότερες μονάδες για την εξυπηρέτηση της ζήτησης. Συνεπώς οι νέες μονάδες της κοινής εταιρείας ΔΕΗ -Χαλυβουργικής θα εντάσσονται στον ΗΕΠ αν είναι φθηνότερες από κάποιες άλλες υπάρχουσες, άρα η ένταξη τους θα μειώσει την ΟΤΣ. Η κοινή εταιρεία ΔΕΗ-Χαλυβουργικής πιθανότατα δεν θα λειτουργεί ως ανεξάρτητος παραγωγός αλλά θα υποβάλει προσφορές σύμφωνα με τη γενικότερη στρατηγική της ΔΕΗ. Η στρατηγική αυτή είναι να κρατηθεί συνεχώς η ΟΤΣ όσο χαμηλότερα γίνεται. Ο λόγος είναι ότι η ΔΕΗ είναι σχεδόν ο μοναδικός αγοραστής ενέργειας από τον ΗΕΠ ενώ πουλάει περίπου το 93% που εγχύεται στον ΗΕΠ. Συνεπώς η ΔΕΗ επιδιώκει να αγοράζει το 7% που αγοράζει από τον ΗΕΠ, αλλά δεν το έχει πουλήσει η ίδια στον ΗΕΠ, σε όσο χαμηλότερη τιμή (ΟΤΣ) γίνεται. Έτσι γίνεται αντιληπτό ότι η ΟΤΣ της χονδρεμπορικής αγοράς θα διαμορφώνεται με τρόπο που θα βλάπτει τους ανεξάρτητους παραγωγούς, καθιστώντας τις επενδύσεις τους μη οικονομικά βιώσιμες, χωρίς όμως ταυτόχρονα αυτό να δίνει και τη δυνατότητα στους τελικούς πελάτες να αγοράσουν ενέργεια σε φθηνότερη τιμή αφού η ΔΕΗ θα συνεχίσει να δεσπόζει στην λιανική αγορά.

Έτερος ανταγωνιστής [...], υποστηρίζει ότι η περαιτέρω ενδυνάμωση της δεσπίζουσας θέσης της ΔΕΗ στον τομέα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα οδηγήσει σε αναβολή ή ματαίωση λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων για την υλοποίηση νέων επενδύσεων από ανεξάρτητους ηλεκτροπαραγωγούς. Μέσω της γνωστοποιηθείσας πράξης καθίσταται προφανές ότι κάμπτεται η αποτελεσματική εφαρμογή της προαναφερθείσας πάγιας θέσης του Έλληνα νομοθέτη, με συνέπεια να τίθεται ζήτημα καταστρατήγησης των σχετικών διατάξεων του νόμου που θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η εταιρεία, παρά τη μη διαφανόμενη άμεση επίπτωση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης στους πελάτες των σχετικών αγορών, εύλογα ερωτήματα δύνανται να τεθούν ως προ την πιθανότητα πρόκλησης έστω και έμμεσης επίδρασης της γνωστοποιηθείσας πράξης στις αγορές αυτές, δεδομένης της υπερδεσπίζουσας θέσης της ΔΕΗ Α.Ε. τόσο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας όσο στην χονδρεμπορική και στην λιανική αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Όσον αφορά στις επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στους τελικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, η ανταγωνίστρια εταιρεία δεν προβλέπει καμία άμεση επίδραση λόγω της ύπαρξης ρυθμιζόμενων τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για το μεγαλύτερο ποσοστό των τελικών καταναλωτών και δη όσοι δεν είναι συνδεδεμένοι στην υψηλή τάση. Τέλος, δεδομένης της δεσπίζουσας θέσης της ΔΕΗ Α.Ε. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ελέγχει ουσιαστικά το σύνολο των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που συμμετέχουν στην ημερήσια χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής

ενέργειας, η δυνατότητα της να επιδρά στη διαμόρφωση της Οριακής Τιμής του Συστήματος είναι αυτονόητη. Με την περαιτέρω ενίσχυση του ποσοστού της ΔΕΗ Α.Ε. στη συγκεκριμένη αγορά η δυνατότητα αυτή αυξάνεται σημαντικά λαμβανομένης υπόψη και της μεγάλης εγκατεστημένης ισχύος της μονάδας αυτής.

VIII. 1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β του ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση ή μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

2. Συγκέντρωση όμως δύναται να επέλθει και στην περίπτωση δημιουργίας νέας δομής, νέας νομικής οντότητας με τη μορφή κοινής επιχείρησης (joint venture), υπό τον όρο ότι αυτή θα χαρακτηρίζεται από διάρκεια και από δυνατότητα λειτουργίας ως αυτόνομης οικονομικής ενότητας (βλ. άρθρ. 3 παρ. 4 του Κανονισμού 139/2004 και άρθρ. 4 παρ. 5 εδ. 1 του Ν. 703/77).

Στο άρθρο 4 § 5, του ν. 703/1977 ορίζεται ότι: *«Η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής ενότητας, αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του παρόντος άρθρου. Στο μέτρο που η δημιουργία κοινής επιχείρησης έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, ο συντονισμός αυτός αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 1. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη ιδίως: α) αν δύο ή περισσότερες μητρικές επιχειρήσεις ασκούν, σε σημαντικό βαθμό, δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε αγορά προηγούμενων ή επόμενων σταδίων από αυτήν της κοινής επιχείρησης ή σε παραπλήσια αγορά, στενά συνδεδεμένη με την αγορά αυτή και β) εάν ο συντονισμός, ο οποίος απορρέει ευθέως από τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης, παρέχει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό σε μεγάλο μέρος των αγορών τους».*

Σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, απαραίτητη προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί ως «συγκέντρωση» μία κοινή επιχείρηση είναι η δημιουργία μίας αυτόνομης οικονομικής οντότητας. Στην παρούσα υπόθεση, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σύμφωνα με το [...] του [...] των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ΔΕΗ και Χαλυβουργική, η κοινή εταιρεία που θα συσταθεί θα λειτουργεί ως ανεξάρτητη και αυτόνομη επιχείρηση με καθαρά επιχειρηματικά κριτήρια. Πιο συγκεκριμένα, [...]

Ακόμη, αναφορικά με την εμπορική λειτουργία της κοινής εταιρείας, που αφορά στην υποβολή προσφορών έγχυσης στην ΔΕΣΜΗΕ για την ένταξή της ως παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ) της χώρας, στην § [...]

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Εταιρεία θα εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας, σύμφωνα και με τις §§ 91 επ. της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού 139/2004 «για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων».

Εξάλλου, επειδή μόνο η μία από τις δύο εμπλεκόμενες εταιρίες (η ΔΕΗ) ασκεί δραστηριότητα στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση, δεν ευρίσκει έδαφος εφαρμογής η προϋπόθεση (α) του άρθρου 4 παρ 5. του ν. 703/77.

Κατά συνέπεια, η σκοπούμενη συγκέντρωση αποτελεί λειτουργικά αυτόνομη κοινή επιχείρηση υπό την έννοια του άρθρου 4, § 5, του ν. 703/77.

3. Τα ως άνω γνωστοποιούνται μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του Ν. 703/77, γνωστοποίησαν την επικείμενη συγκέντρωση στην Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 16/02/2009 εντός των 10 ημερών από την υπογραφή του από 12/02/2009 Συμφωνητικού Μετόχων και Σχεδίου Καταστατικού Σύμβασης Σύστασης Κοινής Επιχείρησης. Στις 16/2/2009 και με αρ. πρωτ. Ε.Α. 1437, γνωστοποιήθηκε η συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά τα άρθρα 4 και 4β έως 4στ του ν. 703/1977, των εταιριών «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Στις 20/2/2009 και τις με αρ. πρωτ. Ε.Α. 1637 & 1638, η Γ. Δ. Α. ζήτησε διευκρινιστικά του φακέλου στοιχεία από τις γνωστοποιούσες εταιρίες. Στις 3/3/2009 και με τις αρ. πρωτ. Ε.Α. 1854 & 1855 οι γνωστοποιούσες επιχειρήσεις απάντησαν στα ερωτήματα της Γ.Δ.Α.. Στις 12/3/2009 και με την αρ. πρωτ. Ε.Α. 2181 απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού Σπυρίδωνα Σησιμόπουλου, κοινοποιήθηκε στις γνωστοποιούσες επιχειρήσεις η απόφαση περί κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4δ του ν. 703/77.

4. Το άρθρο 4γ του ν. 703/1977 ορίζει ότι:

«1. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

2. Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα

[α] η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών,

[β] ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας,

[γ] η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά,

[δ] η θέση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους,

[ε] οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις,

[ζ] η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων,

[η] η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών,

[θ] τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών και

[ι] η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό».

Ο ανταγωνισμός (πραγματικός και δυνητικός) είναι εξαιρετικά περιορισμένος.

Το κόστος των κεφαλαίων που απαιτούνται προκειμένου να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στον κλάδο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι υψηλό και αποτρεπτικό, ενώ το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο είναι περίπλοκο και χαρακτηρίζεται ως έντονα γραφειοκρατικό και χρονοβόρο από τους παίχτες της αγοράς. Επιπλέον, οι συνθήκες που επικρατούν στις αγορές προμήθειας πρώτων υλών είναι δυσχερείς για τους νέους (δυνητικούς) ηλεκτροπαραγωγούς. Ακόμη, οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας είναι περιορισμένες λόγω της γεωγραφικής θέσης της Ελλάδας, της μικρής δυναμικότητας των διεθνών διασυνδέσεων του εγχώριου ηλεκτρικού συστήματος και άλλων δομικών χαρακτηριστικών της ελληνικής αγοράς.

Η θέση της ΔΕΗ στην αγορά είναι δεσπόζουσα (μερίδιο άνω του 90%) και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή της σε σύγκριση με αυτή των ανταγωνιστών της είναι μεγάλη.

Συνέπεια της αδυναμίας αυτής της ελληνικής αγοράς, οι δυνατότητες επιλογής των χρηστών από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις να είναι σημαντικά περιορισμένες. Οι επιχειρήσεις που εισήλθαν στην αγορά κατά την τελευταία τριετία έχουν πολύ μικρό μερίδιο αγοράς. Αλλά και η πρόσβαση των ανταγωνιστών στις πηγές εφοδιασμού είναι δυσχερής, δεδομένου ότι η ΔΕΗ απολαμβάνει «οιονεί αποκλειστικών δικαιωμάτων» χρήσης των σημαντικότερων εν ενεργεία λιγνιτωρυχείων καθώς και του «υδροδυναμικού» της χώρας, μέσω συχνά πολυετών παραχωρήσεων από το Κράτος.

Έτσι, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης στον κλάδο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα δεν φαίνεται ότι ήταν αυτή στην οποία στόχευε η πολιτική απελευθέρωσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. «...οι Επιλέγοντες Πελάτες ευλόγως συνάπτουν στην πλειοψηφία τους, προς το παρόν, σύμβαση προμήθειας με τη ΔΕΗ Α.Ε., ώστε να διασφαλίζεται ο απρόσκοπτος εφοδιασμός τους. Έτσι, η ΔΕΗ Α.Ε., η οποία για τα έτη 2001-2004 ήταν η μόνη επιχείρηση που δραστηριοποιούνταν στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας τόσο ως παραγωγός όσο και ως προμηθευτής, καθίσταται στις περισσότερες των περιπτώσεων αντισυμβαλλόμενη των Επιλεγόντων Πελατών Υψηλής Τάσης. (...) η ΔΕΗ δύναται με την εμπορική πολιτική της και λόγω της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά να επηρεάσει τις επιλογές τους και άρα τη λειτουργία της αγοράς».

Συνεπώς, τα συμφέροντα των καταναλωτών (ενδιάμεσων και τελικών) δεν μπορούν να είναι σύμφωνα με μία περαιτέρω ενδυνάμωση της ισχύος της δεσπόζουσας ΔΕΗ, η δε τυχόν συμβολή της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου πρέπει να αξιολογηθεί υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού – Τμήμα Α΄ άγεται στην κρίση, προκειμένου να διασφαλιστεί η αυτόνομη λειτουργία της εν λόγω συγκέντρωσης από ενδεχόμενη επιρροή της κατέχουσας δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά «ΔΕΗ ΑΕ», να επιβάλλει στο διατακτικό της παρούσας απόφασης όρους, σύμφωνα με το άρθρο 4δ παρ. 8 του ν. 703/77.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού-Τμήμα Α΄, με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων των ν. 2773/1999 (Α΄ 286), ν. 3175/2003 (Α΄ 207) και ν. 3426/2005 (Α΄ 309) που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για την τήρηση στη λειτουργία της αγοράς ενέργειας σε όλους τους τομείς της, και της αγοράς του φυσικού αερίου, των κανόνων ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών, **επιτρέπει** την κατ' άρθρο 4β του ν. 703/1977 γνωστοποιηθείσα την 16.2.2009 (αρ. ημ. πρωτ. 1437) συγκέντρωση που αφορά στην δημιουργία λειτουργικά αυτόνομης κοινής επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 5 του ν. 703/1977, για τη δημιουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τις εταιρείες 1) «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.» (με ποσοστό μετοχών 51%) και 2) «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ» (ΔΕΗ) (με ποσοστό μετοχών 49%), σύμφωνα με το από 21 Φεβρουαρίου 2009 Συμφωνητικό Μετόχων και το συνταγόν Σχέδιο Καταστατικού, υπό τους όρους ότι: α) Η ΔΕΗ και οι θυγατρικές της δεν επιτρέπεται να αποκτήσουν, αμέσως ή εμμέσως (όπως, π.χ. με την εφαρμογή της ρήτρας “προτιμήσεως” του άνω συμφωνητικού μετόχων) μερίδιο άνω του 49% στην κοινή εταιρεία β) Το Διοικητικό Συμβούλιο θα αποτελείται από επτά μέλη. Τα τέσσερα (4) θα προτείνονται από τη ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ και τρία (3) μέλη από τη ΔΕΗ ΑΕ που δε θα επιτρέπεται να έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες. Η επιλογή του Διευθύνοντος Συμβούλου θα γίνεται μεταξύ των μελών που προτείνονται από τη Χαλυβουργική ΑΕ και γ) Η κοινή εταιρεία οφείλει να ενημερώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για κάθε τροποποίηση στη μετοχική της σύνθεση.

Η απόφαση εκδόθηκε την **29^η Μαΐου 2009**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β΄1890/29.12.2006).

Ο Προεδρεύων του Α΄ Τμήματος

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Αριστομένης Κομισόπουλος

Ιωάννης Σαμέλης

Η Γραμματέας
Παρασκευή Α. Ζαχαριά